

VIJESTI TJEDNA

IZ SADRŽAJA

Mise zahvalnice prigodom 25 godina**međunarodnog priznanja Republike Hrvatske**

Na slavlju u zagrebačkoj katedrali kardinal Bozanić pozvao da se razmisli o načinu na koji se prenose vrijednosti novim naraštajima: „Očito nije slučajno da se našu Domovinu želi poljuljati upravo u onome što se pokazalo najjačim i što je bilo slabljeno u vremenu neslobode. Mislim ponajprije na odnos čovjeka i Boga. To je neizbrisivo polazište hrvatskoga identiteta“ – Usto je istaknuo vrijednost obitelji, „promicanje njezine važnosti i svega što je učvršćuje na društvenom i gospodarskom području, pazeći na otvorenost prihvaćanja dara života“, područje odgoja i obrazovanja te neprimjeren odnos prema povijesnim ranama – Donosimo izvještaje sa slavlja misa za Domovinu diljem zemlje

Ministar Stier primio nuncija D'Errica

Sveta Stolica od prvih dana čvrsto je stajala uz RH, podupirala je na putu samostalnosti te kasnije i na euroatlantskom putu - čime je dala nemjerljiv obol ostvarivanju hrvatskih strateških ciljeva

„Ne bojte se slušati Duha koji vam predlaže odvažne odabire“

Papa Franjo uputio poruku mladima u povodu objavljivanja pripremnog dokumenta za Biskupsku sinodu o temi „Mladi, vjera i razlučivanje zvanja“, koja bi se trebala održati u listopadu 2018.

Domovinske vijesti

Osvrt nadbiskupa Puljića na susrete s predsjednicima Vlade i Hrvatskoga sabora

Susret djelatnika katoličkih škola Požeške biskupije

Generalni ministar franjevaca trećoredaca kod nadbiskupa Barišića
Tribina o prvom zagrebačkom biskupu Duhu

„Marulić“ na korijenskom pravopisu

Predstavljen film „Svete vjere mučenici – Hrvatski blaženici iz Janjeva i Vrnavokola“

Promocija dokumentarnog filma „Huda jama – Strogo čuvana tajna“

Ministrica Žalac u posjetu nadbiskupu Hraniću

U zadarskoj prvostolnici svečano proslavljena sv. Stošija 439. obljetnica herojske obrane hrvatskih ognjišta i kaštela Gvozdansko

Nadbiskup Barišić predvodio misu zadušnicu za fra Karla Jurišića

Crkva u Hrvata

Kardinal Andrew Yeom Soo-jung u posjetu Bosni i Hercegovini
Seminar Sustava katoličkih škola za Europu za djelatnike katoličkih školskih centara u BiH

Subotica: Održan 25. „Razgovor“ Katoličkog društva „Ivan Antunović“

Inozemne vijesti

Kardinal Erdö: Ugnjetavanje religije nije rješenje!

Američki biskupi pozivaju na izgradnju „kulture susreta“

Predstavljen pripremni dokument za Biskupsku sinodu

Papa primio palestinskoga predsjednika

Prilog dokumenti

Psalam 115. Lažne nade u idole

Crkva je pozvana ljudima pokazivati Isusa

Domovinske vijesti

Osvrt nadbiskupa Puljića na susrete s predsjednicima Vlade i Hrvatskoga sabora

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije u razgovoru za HKR komentirao susrete Stalnog vijeća HBK s predsjednicima Vlade RH i Hrvatskoga sabora

Zadar, 10.1.2017. (IKA) - Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić u razgovoru za Hrvatski katolički radio u utorak 10. siječnja komentirao je susrete Stalnog vijeća HBK s predsjednicima Vlade RH i Hrvatskoga sabora održanima u pondjeljak 9. siječnja u Zagrebu. To je uobičajeni posjet s blagdanskim ozračjem na početku nove građanske godine, a ujedno prigoda i za radne teme.

U osvrtu na susret s Andrejem Plenkovićem, predsjednikom Vlade RH, i njegovim suradnicima, nadbiskup Puljić rekao je: „Razgovarali smo o aktualnim temama. Nama je bio povod izjava premijera Plenkovića da se Vlada odlučila suočiti s prošlošću, što nam je bilo jako dragoo jer se čini da sva naša problematika, te napetosti koja postoji u narodu, jest manjak otvorenog, jasnog, dokumentiranog suočavanja s prošlošću. Čini se da je ljudima puna kapa ideološkog nadmudrivanja. Premijer je rekao da će formirati komisiju koja će pokušati to suočavanje privesti kraju. S te strane, i mi smo rekli da to pozdravljamo i da želimo gledati u budućnost s čistim računima i jasnom istinom. A do istine se može doći samo otvorenosću, istraživanjem i dokumentacijom“.

Jedna od tema bila je i školstvo, o čemu je predsjednik HBK rekao: „Reformu školstva smo od početka pozdravili i pozdravljamo napore koje Vlada čini. Rekli smo samo, neka ne bude reforma kratkog vijeka. Ona uvijek mora biti na dulji rok. Potrebno je, kako se nama čini, da bude oslobođena ideoloških natruha, ideoloških orientacija. U tom kontekstu smo spomenuli, čini nam se vrlo indikativnim ono što je Akademija objavila u svojoj brošuri, postoje neke manjkavosti dosadašnje reforme. Smatramo potrebnim da je važno to uočiti. Osobito što se tiče hrvatskog jezika, povijesti, kulture. Dapaće, što se tiče i određenih predmeta, fizike, matematike, gdje su se određeni znanstvenici i akademici začudili kako je moguće da želimo raditi reformu, a ne učiniti je zahtjevnjom i svestranjom. U tom kontekstu smo podržali tu reformu i nastojanje“.

Na novinarsko pitanje ima li Crkva u predsjedniku Vlade konstruktivnog sugovornika, mogu li raditi zajedno za dobro naroda, mons. Puljić rekao je: „I to smo spomenuli. U toj sam prigodi predsjedniku Vlade poklonio knjigu 'Ugovori sa Svetom Stolicom', jer se to sad povlači po novinama, kao da to nije trebalo, da je Crkva previše nazočna u društvu, da postoji opasnost od neke klerikalizacije. Iskoristio sam prigodu reći da su ondašnji državni političari, zauzeti javni djelatnici, kako u Saboru tako i u Vladi, iako je bila vrlo povoljna klima odnosa Crkve i društva, smatrali potrebnim te odnose staviti u nekakve okvire protokola u kojih će Crkvi biti zagarantirana sloboda. Ali Crkva neće voditi politiku. Da se Crkva osjeti slobodna u slobodnoj državi. Kad gledam 25 godina unazad, moram reći da su političari onog vremena bili dalekovidni. Osobito u kontekstu onoga što je papa sv. Ivan Pavao II. rekao nazočnim članovima državne i crkvene komisije, kad je bila ratifikacija ugovora. Rekao je upravo ovo dvoje: jedno je da je potrebno te odnose uokviriti nekim protokolom, ugovorom u kojem se pokazuje kako Crkva s jedne strane, a društvo s druge strane, imaju svoje različite poglede, ali imaju potrebu suradnje. Tim ugovorima Crkvi se

daje sloboda, da Crkva djeluje slobodno u slobodnoj državi. Ali isto tako, to nisu dva odvojena entiteta, nego moraju surađivati. I to je sv. Ivan Pavao II. posebice istaknuo. U tom kontekstu, mislim da predsjednik Vlade RH i njegovi suradnici shvaćaju važnost toga dijaloga, te suradnje i uvažavanja autonomije“.

U susretu s Božom Petrovom, predsjednikom Hrvatskoga sabora, ocijenjeno je, pak, kako zakonodavna djelatnost Hrvatskog sabora mora odražavati temeljne vrijednosti hrvatskoga društva.

Susret djelatnika katoličkih škola Požeške biskupije

Prof. dr. Snježana Mališa održala predavanje "Kristova pedagogija"

Požega, 11.1.2017. (IKA) - U Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskog doma u Požegi 11. siječnja održan je susret svih djelatnika katoličkih škola Požeške biskupije i članova Katoličkoga društva prosvjetnih djelatnika u Požeškoj biskupiji. Na susretu je bio i požeški biskup Antun Škvorčević. Program je započeo molitvom koju je predvodio Ivica Žuljević, predstojnik Biskupijskog ureda za katoličke škole, koji je predstavio dnevni red.

Biskup Škvorčević izrazio je radost zbog tog susreta, rekavši da "kad god se učitelji nađu zajedno, onda je na jednom mjestu na neki način zgusnuta sva duhovna snaga koju oni nose, sav njihov žar, žrtva i ljubav što je ulažu u mlade ljude koji su im povjereni u školi". Zahvaljujući im za to poručio im je da najviše što mogu učiniti jedni za druge i za učenike jest "posvetiti sebe jedni drugima", rekavši da time čine ono isto što je za čovjeka učinio Isus Krist čije je "poučavanje bilo tek popratno djelo onome što je on, vjeran Ocu, cijelovito činio za čovjeka". Potom je ispripovjedio nazočnima kako mu je tijekom pohoda jednoj obitelji minulog adventa jedna majka govorila o uzbudjenju kojim je njezina trogodišnja kći pratila rast posijane božićne pšenice, promatrajući svaki dan koliko je izrasla, i pitajući se što će s njome biti na Božić. Ako je uzbudljivo pratiti pšenicu kako raste, koliko li je tek uzbudljivo pratiti mladog čovjeka kako raste, zaključio je biskup, upozorivši da mladi čovjek ne raste tek u znanju, koje mu prenosimo, nego u ljubavi koju prima u obitelji i školi. Ustvrdio je da postoji velika, svemirska činjenica koja je u temelju svega, a to je Božja ljubav, i da je ona preduvjet da ljudi i čitav svemir ne samo postoje, nego i da rastu. Dok nas neki suvremeni znani krugovi pokušavaju uvjeriti, nastavio je biskup, da svemir po zakonu entropije ide prema svome odumiranju, Bog nam svojom ljubavlju u Isusu Kristu jamči da prvo čovjek, a onda ni svemir neće jednostavno nestati, nego da će se ljubav pokazati moćnjom od čovjekova razornog ratnog djelovanja i drugih negativnosti, i da će po njoj i čovjek i svemir izrasti u puninu zvanu vječnost.

Podsjetio je nazočne da su djeca i mlađi bića koja žele rasti, a da oni pridonose tome, jer ih je Isus Krist, Riječ Očeva, osposobila da budu "sol zemlje i svjetlost svijeta", kako je rečeno u evanđeoskom ulomku u molitvi na početku susreta. "Rastemo, ne znajući do kraja kako, u tišini, neopazice, na neki božanski način, njegovom snagom" rekao je biskup, zahvalivši okupljenim prosvjetnim djelatnicima, kako u katoličkim, tako i u drugim školama, što s naslova vjere pristupaju djeci sa svjetлом koje je Isus Krist i s njegovom životnom snagom te im na taj način pomažu da rastu. Primijenivši na nazočne riječi proroka Danijela: "Umnici će

blistati kao sjajni nebeski svod, i koji su mnoge učili pravednosti, kao zvijezde navijeke, u svu vječnost", pozvao ih je da, dok djecu oduševljavaju da budu zvijezde i zvjezdice, i sami požele biti "zvijezde u svu vječnost". Izrazio je uvjerenje da su se oni opredijelili za učiteljsko zvanje i poslanje "ne da bi vježbali inerciju, nego entuzijazam", i da u tom oduševljenju za svoje učiteljsko poslanje najprije oni žele svjetliti kao zvijezde, a onda da pokraj njih svjetle djeca i mlađi. Pojasnio je da pravednost o kojoj prorok Danijel govori nije tek moralna krepst po kojoj se svakome daje što je njegovo, nego da se u biblijskom govoru pravednikom smatra čovjeka koji po Božjim mjerilima cijelovito ravna i uređuje svoj život. "Kad vi djeci pomažete da ona sebe vide u mjerilima Božjim, i snagom Božjom nastoje iznutra, duhom rasti, onda se događa najveća pravednost", rekao je biskup. Naglasio je da se time nipošto ne obezvrijeđuje važnost zalaganja za materijalnu pravednost s obzirom na njihovu učiteljsku plaću i puno toga drugoga.

Završavajući nagovor biskup Škvorčević poželio je djelatnicima u katoličkim i drugim školama puno radosti u godini koja je započela, puno Božjega blagoslova, svjetla i snage, da zbog poteškoća ne malakšu, nego da uvijek imaju dovoljno entuzijazma, znajući da čine nešto najljepše kad pomažu mlađim ljudima da rastu.

Potom je prof. dr. Snježana Mališa s Hrvatskoga katoličkog sveučilišta u Zagrebu održala izlaganje "Kristova pedagogija". Istaknula je kako u Kristu svi prosvjetni djelatnici mogu imati prvoga uzora - što zbog predanosti u pristupu onima koji su mu dani, a zasigurno i zbog svoje žrtve radi drugih u vjeri da takvima nesavršenima (ribari, carinici...) povjeri svoju Crkvu. Upravo tako su i nama povjerena nečija djeca s ciljem da ih formiramo u cijelovite osobe, a to je nemoguće, poručila je prof. Mališa, ako i sami ne ulažemo u svoj razvoj, u svoj re-odgoj kojim možemo postati još vjerodostojniji sustvaratelji. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava, a zatim se susret nastavio euharistijskom pobožnošću u crkvi Sv. Lovre te domjenkom u prostorima požeškoga biskupijskoga Odgojno-obrazovnog centra.

Generalni ministar franjevaca trećoredaca kod nadbiskupa Barišića

Split, 11.1.2017. (IKA) - U nadbiskupskom Ordinarijatu u Splitu splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je 11. siječnja generalnog ministra franjevaca trećoredaca iz Rima o. Edwarda Nicholasa Polichnowskog. U pratnji generalnog ministra bio je fra Matej Jovanovac, tajnik generala u vizitaciji, te fra Ivo Martinović, župnik župe Sv. obitelji u Splitu koja je povjerena franjevcima trećorecima, a susretu je bio nazočan i mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije.

Zaželjevši dobrodošlicu generalnom ministru, nadbiskup Barišić izrazio je zahvalnost franjevcima trećorecima koji vrijedno poslužuju jednu od većih splitskih gradskih župa. Generalni ministar Polichnowski s radošću se prisjetio zajednice Hrvata u Pittsburghu, u Sjedinjenim Američkim Državama, odakle je porijeklom.

Na susretu je, između ostalog, bilo riječi o današnjem stanju u društvu i svijetu, koji se na neki način pretvara u „globalno selo“. Generalni ministar Polichnowski izrazio je zadovoljstvo posjetom nadbiskupu i nadbiskupiji, kao i s tim što je mogao bolje upoznati povijest hrvatskog naroda i sliku sadašnjosti u kojoj djeluju i njegova subraća u provinciji.

Tribina o prvom zagrebačkom biskupu Duhu

Zagreb, 11.1.2017. (IKA) - U sklopu projekta Hrvatska glagoljaška baština, koji priređuju Nadbiskupijski pastoralni institut u Zagrebu i Društvo prijatelja glagoljice, 11. siječnja u Dvorani II NPI-a predsjednik Hrvatsko-češkoga društva Marijan Lipovac održao je predavanje o biskupu Duhu, kojeg je oko 1094. na čelo novoosnovane Zagrebačke biskupije imenovao njen osnivač, mađarski kralj sveti Ladislav. On je, kako svjedoči Felicijanova povijela iz 1134., „pronašao prikladnoga Čeha, muža časna života koji se zvao Duh. Njega je po svojem kapelanu Fanciki postavio pastirom iste Crkve“. Iz tih štirih podataka izvjesno je jedino da je biskup Duh po narodnosti bio Čeh, ali nisu poznati ni mjesto ni vrijeme njegova rođenja i smrti. Povjesničari su iz škrnih podataka pokušali rekonstruirati fragmente iz Duhove biografije pa je postavljena teza da je bio benediktinac koji je potjecao iz nekog od čeških benediktinskih samostana – glagoljaškog u Sazavi ili latinskog u Brevnovu (dan dan dio Praga). Razlog zašto je mađarski kralj za biskupa nove biskupije na osvojenom hrvatskom području doveo upravo Čeha najvjerojatnije je bila jezična bliskost. Prema tradiciji, upravo je Duh u Zagreb donio najstarije sačuvane crkvene knjige koje se danas čuvaju u Metropolitanskoj knjižnici Zagrebačke nadbiskupije, a pripisuju mu se i glose u Radonovoj Biblijci koje bi mogle biti najstariji spomenik hrvatskoga jezika. Pripisuju mu se i zasluge za početak gradnje zagrebačke katedrale. U svojoj domovini Češkoj Duh je ostao uglavnom nepoznat, a pjesnik Jan Kollar spominje ga u svom spjevu Kći Slave iz 1832., smjestivši ga u raj među ljude značajne za pokrštenje slavenskih naroda, a u objašnjenjima Duha je nazvao apostolom Hrvata. Duhovo imenovanje za zagrebačkog biskupa ujedno je prvi povijesnim izvorima potvrđeni slučaj veza Hrvata i Čeha pa se smatra da s biskupom Duhom počinje i povijest hrvatsko-čeških odnosa. Pripadnici češke manjine smatraju biskupa Duha svojim rodonačelnikom, budući da je bio prvi poznati Čeh koji je živio u Hrvatskoj. U Zagrebu je biskup Duh 2005. na prijedlog Hrvatsko-češkog društva dobio stube sa svojim imenom, a 2014. na inicijativu Hrvatsko-češkog društva i Češke besede Zagrebačke županije, u Dubravi kod Vrbovca postavljen je spomenik biskupu Duhu. Budući da s osnutkom Zagrebačke biskupije počinje pisana povijest Zagreba, biskupa Duha može se nazvati i prvim imenom poznatim Zagrepčaninom.

"Marulić" na korijenskom pravopisu

Zagreb, 12.1.2017. (IKA) - Hrvatsko književno društvo Sv. Jeronima održalo je 12. siječnja devetu "Književnu večer četvrtkom", u obliku okrugloga stola pod naslovom "Zašto pisati korijenskim pravopisom?" Govorili su književnik Ante Kraljević, urednik Stjepan Razum i hrvatski domoljub i javni radnik Branimir Petener. Okrugli stol priređen je nakon odluke Upravnog odbora HKD-a Sv. Jeronima od 14. prosinca 2016., da se časopis "Marulić" od prvog broja ove godine objavljuje hrvatskim korijenskim pravopisom. Hrvatski se jezik tijekom stoljeća prirodno razvijao, od Marka Marulića (1450.-1542.), preko Bartola Kašića (1575.-1650.) i Ljudevita Gaja (1809.-1872.), do Adolfa Vebera Tkalcovića (1825.-1889.) i Bogoslava Šuleka (1816.-1895.), stupova Zagrebačke jezikoslovne škole. No, onda je političkom odlukom bana Dragutina Khuena Hedervarskoga napravljen neprirodan prekid – prevrat, u slovopisanju, pravopisu i oblicima riječi. Prevrat se dogodio u takvim razmjerima, da mi ljudi 20. i 21. stoljeća ne znamo kako su govorili i pisali hrvatski književnici 19. i prijašnjih stoljeća. Sve ono što je tijekom 20. stoljeća objavljeno, recimo u

znamenitom knjižnom nizu "Pet stoljeća hrvatske književnosti", preoblikovano je na način vukovskoga pisanja. Kontinuitet razvoja hrvatskoga jezika prekinut je prvi put u posljednjem desetljeću 19. stoljeća, a onda još jače u socijalističkoj Jugoslaviji. Tijekom stotinu godina (1889.-1990.) na području današnje Hrvatske objavljeno je i korišteno 12 pravopisa u 40 izdanja, što znači svake dvije i pol godine jedna pravopisna knjiga. A od 1990. do 2013., dakle u četiri puta kraćemu razdoblju, također je objavljeno 12 pravopisa u 33 izdanja, što svjedoči o velikom povećanju "proizvodnosti", odnosno o velikoj zamršenosti na jezikoslovnom području. Većina tih pravopisa utemeljena je na zvučnom (vukovskom) načinu pisanja. Uredništvo časopisa "Marulić" ravnat će se u buduće prema "Hrvatskom pravopisu" Franje Cipre i Bratoljuba Klaića iz 1944. godine, čiji je pretisak učinio Stjepko Težak 1992., rečeno je. Četiri osnovna načela korijenskoga ili tvorbenoga pisanja izložio je Petener, na način da je korijensko pisanje svim slušateljima postalo sasvim prihvatljivo i poželjno, što su brojni slušatelji posvjedočili i u raspravi.

Predstavljen film „Svete vjere mučenici – Hrvatski blaženici iz Janjeva i Vrnavokola“

Dubrovnik, 12.1.2017. (IKA) - U dvorani sv. Ivana Pavla II. u Dubrovniku 12. prosinca javnosti je u sklopu događanja „Ususret sv. Vlahu“ predstavljen film „Svete vjere mučenici – Hrvatski blaženici iz Janjeva i Vrnavokola“, scenarista i redatelja Bože Vodopije. Riječ je o filmu u kojem su predstavljeni novi hrvatski blaženici fra Serafin Glasnović Kodić iz Janjeva i don Anton Muzić iz Vrnavokola, a koji su na svečanosti u Skadru 5. studenoga 2016., među 38 albanskih mučenika, proglašeni blaženima, te sl. Božji fra Alojzije Palić, koji je zbog odanosti katoličkoj vjeri 1913. ubijen na Kosovu. Film je uz redatelja Vodopiju predstavio i generalni vikar Dubrovačke biskupije mons. dr. Petar Palić, koji je rekao kako se tim filmom htjelo povezati ono što je odlikovalo i život sv. Vlaha, a to je njegovo mučeništvo s mučeništvima te dvojice blaženika, rodom Hrvata. Prije filma pušten je i kratki video o don Ernestu Simoni, koji je prilikom posjeta pape Franje Albaniji javno svjedočio o mučeništvima pod komunističkim režimom, govorio je o svojih 27 godina u zatvoru, gdje je uz mučenja svakodnevno u tajnosti slavio misu, ispovijedao i pričešćivao. Osuđen je na smrt 1973., ali zahvaljujući zalaganju zatvorenika kojima je postao duhovnik, ostao je na životu. „Za razliku od don Ernesta, mnogi svećenici i vjernici laici nisu preživjeli tu diktaturu“, rekao je dr. Palić te istaknuo sljedeće podatke: „Od 1944. do 1991. godine u Albaniji je strijeljano, bez procesa suđenja, 5577 muškaraca i 450 žena, 998 muškaraca i 45 žena umrlo je od mučenja u zatvoru bez podataka gdje su pokopani, 308 ljudi izgubilo je od mučenja moć rasuđivanja, više od 50.000 obitelji je prognano, 7022 osobe su umrle tijekom prisilnih radova“. U skadarskoj katedrali 5. studenoga 2016. prefekt Kongregacije za proglašenje svetih i blaženih kardinal Angelo Amato proglašio je 38 mučenika blaženima, od čega su dvojica biskupa, 21 dijecezanski svećenici, sedmorica redovnika franjevačkog Reda Male braće, trojica isusovaca, jedan sjemeništarac te četiri laika među kojima je bila jedna kandidatkinja za posvećeni život. Generalni vikar rekao je i kako je film u prvom redu napravljen s ljubavlju te je zahvalio redatelju Vodopiji na tome što je taj film ugledao svjetlo dana, ali i snimatelju Mati Kristoviću koji je sve snimio. Zahvalio je i tadašnjem v.d. ravnatelju programa HRT-a Jozu Baraću što je podržao tu ideju, i ravnatelju HRT centra Dubrovnik Hrvou Španiću na pomoći. Na kraju filma redatelj i scenarist Vodopija

zahvalio je svima što su došli pogledati ovaj film, ali i svima s kojima je radio, osobito mons. Paliću od kojeg je i saznao za te hrvatske blaženike. Dodao je i kako je u filmu napravljena poveznica s isusovcem o. Petrom Pericom, koji je stradao na Daksi od komunističkog režima, tako što je film započeo njegovom pjesmom "Do nebesa nek' se ori".

Montažer filma bio je Dominik Miljak, a glazbene podloge uradio je Vicko Dragojević. Svi koji su došli mogli su na kraju pogledati i kratak video s proglašenja 38 blaženika u Skadru 2016. godine.

Fra Serafin Kodić rođen je u Janjevu 25. travnja 1893. u obitelji Gašpara i Antonije rođ. Rodić. Sa 16 godina odlazi u Red manje braće te uzima redovničko ime Serafin. Svečane zavjete položio je 1915., a iste godine, 30. lipnja, zaređen je za prezbitera. U Albaniji, na Franjevačkoj teologiji u Skadru, započeo je teološki studij koji nastavlja u Grazu u Austriji. Nakon I. svjetskog rata ostaje u Albaniji, dok njegovo rodno Janjevo potpada pod Kraljevinu SHS koja je bila poznata po nemilosrdnom progonu Albanaca, na osobit način katoličkih intelektualaca i svećenika koji su bili nositeljima pismenosti i kulture albanskoga naroda. Službu župnika obnašao je na nekoliko župa: Dushman, Shale, Prekal, Bushkash, Vukel i na kraju u Lješu, a u svojoj provinciji bio je definitor, ekonom i profesor. Za vrijeme II. svjetskog rata Janjevo je posjetio nekoliko puta. Uspostavom komunizma nakon II. svjetskog rata uslijedilo je razdoblje velikih progona Katoličke Crkve. Zbog lažne optužbe i zavjere, nakon jednog provincijskog sastanka fra Serafin je uhićen i mučen. Preminuo je u 54. godini 11. svibnja 1947., u franjevačkom samostanu u Lješu, koji je tada bio pretvoren u bolnicu. Njegovi posmrtni ostaci nalaze se u zidinama franjevačke crkve Navještenja BDM u Lješu.

Drugi mučenik hrvatskog podrijetla, don Anton Muzić, rođen je 12. svibnja 1921. u Vrnavokolu, župa Letnica. Kasnije je prešao u Skadarsku biskupiju. Srednju školu završio je u Papinskom sjemeništu u Skadru, a 1938. odlazi u Rim u Kongregaciju za evangelizaciju naroda. Za svećenika je zaređen 19. ožujka 1945. u Rimu. Nakon povratka u Albaniju, imenovan je nadbiskupijskim kancelarom. Komunistički režim uhitišio ga je 20. svibnja 1947. i odveo u istražni zatvor gdje je bio neljudski mučen zato što se nije htio odreći svoje vjere i pripadnosti Katoličkoj Crkvi. Suđenje mu je bilo 14. siječnja 1948., a pet mjeseci nakon oslobođenja umro je u strašnim bolovima, ležeći ispod stepenica na ulazu u zgradu nadbiskupije u Skadru. Jedan od preživjelih svećenika u komunističkom režimu u Skadru, fra Zef Plumi u svojoj knjizi „Živi samo da ispričaš“ opisao je brojna mučenja svećenika dotičući se i nekoliko situacija iz života don Antona Muzića.

Sl. Božji fra Alojzije Matej Palić rođen je u Janjevu 14. travnja 1878. godine. Kao mladić stupio je u franjevački red gdje je dobio redovničko ime Alojzije. Doživotne zavjete položio je 8. prosinca 1901. godine. Studij filozofije završio je u Skadru, a teološki studij u Bologni i Parmi gdje je i zaređen za svećenika 20. travnja 1920. Dužnost župnika obnašao je u Bazeu i Đakovici 1907. te u Peći i Glogđanu od 1911. do 1913. Fra Alojzije se, dok je bio župnik u Glogđanu, suprotstavio nasilnom pokrštavanju muslimana na pravoslavnu vjeru zbog čega je bio uhićen i pritvoren. Na putu blizu sela Janosh 7. ožujka 1913. crnogorski vojnici presreli su ga i skinuli s njega franjevački habit i prisiljavali ga da prijeđe na pravoslavnu vjeru. Odbivši to vojnici su ga usmrtili te mu tijelo zakopali na istom mjestu. Sl. Božji Palić umro je s 35 godina života, 17 godina redovništva i 10 godina svećeništva. Njegovo je tijelo pronađeno tek nekoliko tjedana kasnije i to neraspadnuto, te je bilo preneseno u crkvu u Zymbi.

Promocija dokumentarnog filma „Huda jama – Strogo čuvana tajna”

Ako se mi suočavamo s ranama, mi te rane želimo liječiti, a ako ih stalno skrivamo one će uvijek kvariti i nikada neće ozdraviti, istaknuo biskup Košić

Sisak, 12.1.2017. (IKA) - Sisačka promocija dokumentarnog filma „Huda jama – Strogo čuvana tajna”, u organizaciji Sisačke biskupije, održana je u četvrtak 12. siječnja u Domu kulture Kristalna kocka vedrine u Sisku.

Huda Jama naselje je u sastavu općine Laško u Sloveniji. Blizu naselja nalazi se istoimeni rudnik u čijem sklopu je rudarsko okno Barbarin rov, mjesto na kojem je počinjen jedan od najvećih zločina u svijetu neposredno nakon Drugog svjetskog rata. Kako se za ovaj zločin ne bi saznao pristup grobnoj jami zazidali su sa deset pregrada između kojih su nasuli sipinu i zemlju. Film rasvjetljava događaje s kraja Drugog svjetskog rata i masovne zločine partizanskih jedinica nad poraženim protivnicima i civilima, monstruoznost njihovih planiranja i još veću ustrajnost izvršenja i skrivanja tih masovnih ubojstava.

U prepunoj dvorani uz brojne Siščane te redatelja filma Romana Leljka promociji su nazočili i sisački biskup Vlado Košić, kancelar mons. Marko Cvitkušić, ministar državne imovine Goran Marić te dožupanica Sisačko-moslavačke županije Anita Sinjeri Ibršević.

Na početku sve okupljene, a posebno redatelja Leljaka pozdravio je biskup Košić, istaknuvši kako je baš u Sisku potrebno pokazati istinu i osvijestiti ljude. „Nažalost, živimo u gradu gdje se još uvijek pozdravlja sa 'smrti fašizmu' i skrivaju istine o zločinima komunističkog režima koji je odnio tolike žrtve. Mišljenja sam da je upravo to istraživanje istine potrebno u našem narodu. To nije mržnja i poticanje sukoba, to je zapravo 'medikamentno'. Ako se mi suočavamo s ranama, mi te rane želimo liječiti, a ako ih stalno skrivamo one će uvijek kvariti i nikada neće ozdraviti. Sve vas pozivamo da se duboko zamislimo i dopustimo da nas ta istina, koja je teška, prožme i da ju upoznamo. Ne treba se bojati zastupati istinu jer istina će nas kako kaže Isus, osloboditi”, poručio je okupljenima biskup.

Autor filma Roman Leljak rekao je kako već 27 godina radi na istraživanju komunističkih zločina te kako je ovaj film tek jedna od priča o počinjenom zlu i zločinu. „Ovaj film govori o rudniku Huda jama u čijem je sklopu rudarsko okno Barbarin rov i gdje je na najgori mogući način likvidirano više od 3000 ljudi. Zločinci ih nisu čak ni ubijali već su ih žive bacali u šah dubok 48 metara, poslije toga zazidali i ostavili ih u tami. Neki od njih su uspjeli iskopali čak sedam metara u nadi da će izići van, ali nisu znali da je komunizam zatrpan taj rov sa 110 metara različitog materijala. Zašto sve to? To su bile žene, djeca, ranjeni vojnici. Oni su bili ljudi, imali su snove, prve ljubavi, željeli su živjeti i nešto učiniti od svog života, a zbog komunizma završili su u strašnim mukama. Huda jama nažalost nije samo jedna. U Sloveniji postoji 15 rudnika koje su partizani upotrebljavali za likvidacije. Bio je to najlakši način, tako nije trebalo kopati i pokopati te ljude, nego samo ih zazidati i ostaviti. Jedno od najvećih takvih mjesta je rudnik Pečovnik kraj Celja gdje je u šah dubok 215 metara bačeno 12.000 ljudi. Ako za Hudu jamu znamo da je tamo ubijeno otprilike 2000 Hrvata, 700 Slovenaca i 300 Nijemaca, za Pečovnik znamo da se tamo nalazi 12.000 Hrvata”, ustvrdio je Leljak te dodao kako ostaci tih hrvatskih žrtava iz Pečovnika zaslužuju dostojno počivalište u hrvatskoj zemlji.

Film je premijerno prikazan i 10. siječnja u Dvorani sv. Terezije Avilske u Požegi, u organizaciji Udruge hrvatski policajac i Požeške biskupije.

U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u 2016. godini kršteno je 158 djece iz brojnih obitelji

Darovano je 316.000 kuna obiteljima s brojnom djecom Split, 13.1.2017. (IKA) - U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u 2016. godini kršteno je 158 djece u obiteljima s četvero i više djece. Od toga je bilo 102 krštenja četvrtog djeteta, 40 krštenja petog djeteta, 7 krštenja šestog djeteta, 5 krštenja sedmog djeteta, 3 krštenja osmog djeteta i 1 krštenje devetog djeteta u obitelji.

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić običava obiteljima s brojnom djecom prigodom krštenja uputiti osobnu čestitku, knjigu i novčani dar. Nadbiskupija je tu praksu darivanja obitelji s brojnom djecom započela 2002. godine. U protekljoj 2016. godini na taj način darovano je 316.000 kuna obiteljima s brojnom djecom.

Kada god je u mogućnosti nadbiskup Barišić osobno podijeli sakrament krštenja. Na kraju misnog slavlja, za vrijeme kojega se podijeli sakrament krštenja, obitelji se uruči dar i pročita nadbiskupova osobna čestitka. Na taj se način pred cijelom župnom zajednicom uvaži obitelj i izrazi im se potpora i ohrabrenje.

Mnoge obitelji nadbiskupu Barišiću pošalju pismo u kojem zahvaljuju na podrški i daru, ističući da im je njegova duhovna potpora i uvažavanje daleko veći dar od novčanog priloga.

U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji 2002. godine kršteno je 79 djece u obiteljima s petero i više djece; 2003. - 30 djece; 2004. - 47 djece; 2005. godine kršteno je 72 djece u obiteljima s četvero i više djece; 2006. - 83 djece; 2007. - 135 djece; 2008. - 133 djece; 2009. - 144 djece; 2010. - 149 djece; 2011. - 168 djece; 2012. - 159 djece; 2013. - 162 djece; 2014. - 181 dijete, 2015. - 148 djece i 2016. - 158. Ukupno 1848 djece.

Ministica Žalac u posjetu nadbiskupu Hraniću

Đakovo, 13.1.2017. (IKA/TU) - Ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije Gabrijela Žalac, u pratnji župana Vukovarsko-srijemske županije Bože Galića, boravila je u petak 13. siječnja u kratkom posjetu đakovačko-osječkom nadbiskupu Đuri Hraniću.

Susretu su nazočili i generalni vikar Ivan Ćurić, ekonom Nadbiskupije Nedjeljko Čutura te voditelj Nadbiskupijskog ureda za projekte Ivan Birkić.

Ministica je predstavila projekt „Slavonija“ te za isti zatražila podršku, što joj je nadbiskup i obećao, rekavši da će Crkva sa svoje strane učiniti sve što je u njezinu mogućnosti za dobrobit naroda i domovine.

Potom je nadbiskup ministricu upoznao s alarmantnim iseljavanjem stanovništva te istaknuo važnost sustavnih i dugoročnih mjera koje će zaustaviti odljev stanovništva te pridonijeti demografskom oporavku naroda i domovine.

Ministrici je predstavio projekte nadbiskupije te zamolio da pokuša ispraviti propust nenavođenja Crkve kao prihvatljivog subjekta za apliciranje projektima fondova EU, učinjen u predpristupnim pregovorima. Naveo je da je velik dio kulturne baštine Republike Hrvatske u vlasništvu Crkve. Pri apliciranju projektima fondova EU Crkva surađuje s gradovima i županijama, ali to je opterećenje za njih.

K tome, Crkva je zainteresirana za razne socijalne programe. Bilo bi ih zasigurno više kad bi se Crkvi olakšao pristup natječajima i fondovima koji pomažu takve projekte.

Ministar Stier primio nuncija D'Errica

Sveta Stolica od prvih dana čvrsto je stajala uz RH, podupirala je na putu samostalnosti te kasnije i na euroatlantskom putu - čime je dala nemjerljiv obol ostvarivanju hrvatskih strateških ciljeva

Zagreb, 13.1.2017. (IKA) - Potpredsjednik Vlade RH i ministar vanjskih i europskih poslova Davor Ivo Stier sastao se 13. siječnja u Zagrebu s apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj nadbiskupom Alessandrom D'Erricom.

Povod susreta bila je zahvala Svetoj Stolici prigodom 25. obljetnice priznanja RH, koja se dogodila na današnji dan. Sveta Stolica od prvih dana čvrsto je stajala uz RH, podupirala je na putu samostalnosti te kasnije i na euroatlantskom putu - čime je dala nemjerljiv obol ostvarivanju hrvatskih strateških ciljeva. Stoga je ministar Stier naglasio da RH duboko cijeni potporu i bliske prijateljske odnose hrvatske države sa Svetom Stolicom, priopćeno je iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Svečana Večernja uoči svetkovine sv. Stošije

Dodjela priznanja sv. Stošije zaslužnim vjernicima

Zadar, 14.1.2017. (IKA) - Svečanu Večernju uoči svetkovine sv. Stošije, zaštitnice Zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, u subotu 14. siječnja u katedrali Sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, u zajedništvu sa svećenicima i kanonicima Stolnog kaptola sv. Stošije Zadar. Propovijedao je mons. dr. Juraj Batelja, začasni kanonik Stolnog kaptola sv. Stošije.

Stošija je spaljena na lomači na Božić 304. g. u Srijemskoj Mitrovici, za vrijeme progona cara Dioklecijana. „Progonstvo je svagdašnji kruh Crkve. Isus ga je nagovijestio svojim učenicima svih uzrasta i svih vremena. To njegovo proroštvo ispunilo se i na sv. Stošiji”, rekao je mons. Batelja, istaknuvši tri oznake Stošijina svjedočanstva. Imala je majku vjernicu i sveticu, bila je hrabra i odlučna čuvarica vjere i ostala je vjerna Kristu do žrtve života. Činjenica da je majka Stošiju naučila istine kršćanske vjere ističe važnost odgoja u obitelji, osobito ulogu majke vjeroučiteljice, s darom ženstvenosti i materinstva, rekao je propovjednik. Kao pomoćnici progonjenih radi vjere koje je hrabrla i pomagala, sv. Stošiji je Evanđelje bilo nadahnucé života. „Stošija se neraskidivo združila s Kristom spasiteljem, odbila je žrtvovati poganskim idolima i hrabro je isповjedila vjeru u Sina Božjeg uskrsloga. Umirući je poručila, bolje je dušu izdahnuti, nego Sina Božjeg zatajiti. Zbog toga Stvoritelj nije dopustio da bude prezreno Stošijino svjedočanstvo i da njena vjernost padne u zaborav”, rekao je mons. Batelja. I danas ima pogana koji se klanjanju sjenama, a ne Isusu Kristu, Sinu Božjemu, upozorio je propovjednik. „Stošija nam je podsjetnik da istina ne pravi kompromise s laži. Da se nebeske ciljeve ne zamotava u zemaljske interese, nego ih se jača Božjim zakonom i Božjom pravdom”, naglasio je mons. Batelja, istaknuvši povezanost između odabranih i Bogu posvećenih duša mučenika na primjeru hrvatskog blaženika Stepinca. „U školi Stošijine ljubavi zrcali se žrtva i bl. Alojzija Stepinca. On je ponos i najsvjetlijii lik u Hrvata, svjetla baština čovječanstva. Nikakve klevete ne mogu potamnjeti njegov sveti lik niti umanjiti ljubav u našim srcima za ideale za koje je on poput sv. Stošije dao život. Zato je njegova žrtva draga našem srcu, privlačna našem vjerničkom iskustvu, nadahnjujuća za očuvanje vjere u hrvatskom narodu”, poručio je mons. Batelja. Stepinac je bio hrabar pastir, savjesno i hrabro je čuvao povjereni narod. Kad su protivnici katoličke vjere nastojali iskorijeniti kršćansku tradiciju u hrvatskom narodu,

Stepinac je rekao: „Ne mogu mirno šutjeti na nasilja. To ne bi bilo u skladu s kršćanskim moralom, osobito koja diraju u prava Katoličke Crkve”. Kad je i on, poput sv. Stošije, izveden na sud i osuđen, dao je istovjetno svjedočanstvo vjernosti. Alojzije nije dopustio da ga išta rastavi od ljubavi Kristove. To su mučenici. Prijatelji Božji i zaštitnici naši. Graditelji mira, a ne poticatelji na rat. Molimo im se da bismo jednako hrabro živjeli i isповijedali svoju vjeru, rekao je mons. Batelja.

Mons. Batelja istaknuo je da stojimo pred svjedocima evanđelja, potaknuvši da nastojimo i mi u toj školi ljubavi i žrtve biti vjerni Kristovi učenici. „Povijest Zadarske nadbiskupije uči nas, tko se držao sv. Stošije, ostao je Božji. Sluga Božji kardinal Franjo Kuharić kojem je Zadarska Crkva bila draga, reče, tko se opredijelio za Stepinca, opredijelio se za istinu. Za Crkvu i domovinu”, rekao je mons. Batelja i čestitao svima svetkovinu sv. Stošije.

Svečana Večernja završila je dodjelom priznanja sv. Stošije zaslužnim pojedincima i zajednicama u župama i ustanovama Zadarske nadbiskupije. U prigodnoj riječi uz dodjelu priznanja don Igor Ikić, vikar za pastoral Zadarske nadbiskupije, rekao je da je Isus svojim utjelovljenjem obnovio čovjeka i povratio mu iskonsko dostojanstvo. „Darovao mu je moć da pobijeđuje зло, lomi nepravedne okove i skida spone jarmene. Osnazio ga je da u svojoj neznatnosti čini velike stvari i pobijeđuje naoko moćnijeg neprijatelja. To se osobito očitovalo u životu sv. Stošije čije ime znači Uskrsnica. Za života se opredijelila za Krista, pa je ni u smrti nisu od njega mogli odvojiti. Mnogi su poslušali Kristov glas i stavili se u službu njegova kraljevstva. Činili su to obavljanjem povjerenih dužnosti u župama. Brinuli su se za crkvu, uređivali je za sveto bogoslužje, pozivali zvonima puk na liturgiju, dali hrabro svjedočanstvo za Boga, nekad i uz veliku cijenu u vremenima nesklonima Crkvi. Ostadoše kao svjedoci vjere pomažući potrebnima, bratu čovjeku u nevolji, samom Kristu, poput zaštitnice Stošije. Zato je dostoјno i pravedno odati priznanje i zahvalu, kao ohrabrenje i poticaj drugima za nove pobjede u Kristu”, rekao je don Igor. Duh sv. Stošije živi i danas u Zadarskoj nadbiskupiji. Simbolična podjela plaketa zahvala je Bogu što se i u naše vrijeme očitovalo po svojim slugama koji su hrabro svjedočili vjeru, služili potrebnima, bodrili klonule i branili ugrožene, zaključio je don Igor Ikić.

Mons. Puljić priznanje sv. Stošije uručio je sljedećim vjernicima: za zalaganje i aktivnost u župnoj zajednici: Marijina legija, župa Uznesenja BDM na Belafuži, Zadar, Marijina legija, sv. Filip i Jakov, Marijina legija, Uznesenje BDM, Pag, Mile Mamić, sv. Mihovil, Poljica, Šime Predovan, sv. Mihovil, Vrsi, Marija Kanjer, sv. Šimun i Juda Tadej, Bokanjac, Zadar. Za višegodišnji angažman na liturgijskim slavljinama: Zbor mlađih, Bezgrešno začeće na Puntamicu, Zadar i Zbor mlađih katedrale župe sv. Stošija, Zadar. Toni i Željka Vukoja, hrabri svjedoci vjere, Uzašaće Gospodinovo, Pakoštane. U službi potrebnih u zadarskom Caritasu, Vilim Vukić i Zorka Čaferagić te Aktiv dobrotoljnih darivatelja krvi sv. Martin, Ljubač, u službi potrebnih. Zadarski kanonik mons. Janko Segarić za pomoć svećeničkih kandidata. U službi potrebnih u misijama kanonik don Damir Juričin i Zdenka Juričin.

Nakon Večernje, mons. Puljić, svećenici i puk otisli su u pokrajnju lađu katedrale gdje je mons. Puljić pokadio sarkofag u kojem su moći sv. Stošije koja se u Zadru časti od 9. st. Stošijine relikvije je na dar dobio zadarski biskup Donat 810. g. u zahvalnosti za posredovanje mira između Franačkog i Bizantskog carstva te je Stošija čašćena na Istoku i Zapadu Crkve.

Misa za Domovinu u požeškoj katedrali

Biskup Škvorčević pozvao je sudionike slavlja da učine Hrvatsku neovisnom po onome što će u svojoj slobodi nastojati još zauzetije činiti za druge, čuvajući se da ih sebičnost ne zavede na put gubitništva

Požega, 15.1.2017. (IKA) - Prigodom 25. obljetnice međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, požeški biskup Antun Škvorčević u zajedništvu sa svećenicima iz središnjih biskupijskih ustanova i župe sv. Terezije Avilske prevodio je u nedjelju 15. siječnja u požeškoj katedrali misu za Domovinu. Na slavlju su među ostalima bili saborski zastupnik Franjo Lucić, požeško-slavonski župan Alojz Tomašević te požeški gradonačelnik Vedran Neferović sa suradnicima.

Biskup je u pozdravu podsjetio na dogadjaj prije 25 godina kada je usred ratnih stradanja Republika Hrvatska uvrštena među suverene svjetske države. Istaknuo je posebnu ulogu Svetе Stolice i osobno pape Ivana Pavla II. u toj prigodi, čije je priznanje Hrvatske dva dana prije ostalih potaknulo određene države da i one to bez oklijevanja učine. Pozvao je nazočne da zahvale Bogu za slobodnu Domovinu, a poginule i preminule hrvatske branitelje povjere Božjem milosrđu. Kazao je da u molitvu valja uključiti i sve one koji su danas na vlasti, kako bi vođeni svjetlom Božjim u svojim savjestima nastojali učiniti ono što promiče opće dobro hrvatskih građana, a na temelju trinaeststoljetnoga vrijednosnog sustava hrvatskoga naroda.

U homiliji biskup je istaknuo da su tijekom povijesti čovječanstva uvijek bili iščekivani pojedinci koji bi bili nositelji dobra za sav narod, da nam Izajia prorok u prvom čitanju predstavlja Slugu Jahvina kao tajanstvenu osobu posebnog poslanja, da sv. Pavao u drugom čitanju sebe predstavlja Korinćanima kao pozvana za apostola Krista Isusa, u službi njihova posvećenja, izabranja i svetosti. Konačno, u evanđelju Ivan Krstitelj upućuje na Isusa Krista kao jaganjca Božjega koji pun Duha Svetoga preuzima na se grijeh svijeta te, žrtvujući sebe za druge, oslobađa ih od zarobljenosti smrću i uvodi u puninu života. U Isus Kristu je dobio svoje lice tajanstveni lik iz Izajije proroka, nastupio prodor i pobjeda Duha u svijet ranjen zlom i smrću.

Biskup je ocijenio kako smo i danas u sličnoj situaciji kao u starini: iščekujemo da se pojavi neka osoba koja će se tako zauzeti za naše zajedničko dobro, te se ostvari stanje blagodati, mira i punine života i budemo uvedeni u Domovinu za kojom čeznemo. Kazao je da dok demokratskim putem nastojimo izborima pronaći što časnije i sposobnije ljude da vode Domovinu, ne smijemo smetnuti s umom da nas u konačnu Domovinu za kojom čeznemo, može uvesti samo onaj u čijoj je moći i sama smrt, a to je Isus Krist. Stoga najbolje čini onaj tko izgrađuje svoju zemaljsku hrvatsku domovinu povezan s njime i tko je sav usmijeren prema nebeskoj domovini, gdje se nalaze svi oni koji su poput Krista bili spremni na ovome svijetu položiti sebe za dobro drugih, prvenstveno naši hrvatski branitelji. Pozvao je nazočne da se dadnu poučiti njihovim primjerom te učine Hrvatsku neovisnom po onome što će u svojoj slobodi nastojati još zauzetije činiti za druge, čuvajući se da ih sebičnost ne zavede na put gubitništva. Povjerio je Isusovoj Majci da moli s nama kako bismo bili ljudi zajedništva s njezinim Sinom Isusom Kristom i u njemu učvršćivali i produbljivali naše hrvatsko domovinsko zajedništvo.

Na svršetku svetog slavlja biskup je predvodio molitvu Isusovoj Majci za Domovinu.

Zagreb: Misa zahvalnica prigodom 25. obljetnice

međunarodnog priznanja Republike Hrvatske

Kardinal Bozanić pozvao na razmišljanje o načinu na koji se prenose vrijednosti novim naraštajima, istaknuvši da je odnos čovjeka i Boga neizbrisivo polazište hrvatskoga identiteta

Zagreb, 15.1.2017. (IKA) – Misu zahvalnicu prigodom 25. obljetnice međunarodnog priznanja Republike Hrvatske u nedjelju 15. siječnja u zagrebačkoj prvostolnici predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. U koncelebraciji bili su apostolski nuncij nadbiskup Alessandro D'Errico, riječki nadbiskup Ivan Devčić, varaždinski biskup Josip Mrzljak, križevački vladika Nikola Kekić, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, vojni ordinarij u RH Jure Bogdan, umirovljeni vojni biskup Juraj Jezerinac, zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski, generalni tajnik HBK mons. Enco Rodinis, zamjenik generalnog tajnika HBK mons. Fabijan Svalina, tajnik Apostolske nunciature u RH mons. Janusz Stanislaw Blachowiak, te drugi svećenici.

Uz mnoštvo vjernika, misi su nazočili predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović, predsjednik Hrvatskoga sabora Božo Petrov, predsjednik Vlade RH Andrej Plenković, zastupnici Hrvatskoga sabora, ministri, predsjednik HAZU akademik Zvonko Kusić, te drugi predstavnici državnih, vojnih i gradskih vlasti, kao i predstavnici znanosti i kulture.

Uvodeći u slavlje, kardinal Bozanić naglasio je kako je ovo „slavlje zahvale i molitve za našu Domovinu Hrvatsku i za mir u svijetu“. Na početku homilije podsjetio je kako je prije 25 godina, 15. siječnja 1992. godine u zagrebačkoj prvostolnici euharistijsko slavlje predvodio sluga Božji kardinal Franjo Kuharić u koncelebraciji sa svim hrvatskim biskupima koji su za tu prigodu došli u Zagreb da bi održali svoje prvo zasjedanje u međunarodno priznatoj državi Hrvatskoj i da bi zajedno s okupljenim narodom u Stepinčevoj katedrali zahvalili Bogu za veliki dar i novi početak. Nakon dvadeset i pet godina stasao je novi naraštaj. To bi vrijeme moralo biti dostatno za vrjednovanje protekloga razdoblja i važnosti spomena, ali ne smijemo zanemariti istinu da je to jednako tako vrijeme nakon kojega se lako zaboravljuju činjenice i ponekad pokušavaju promicati ona tumačenja koja ne odražavaju ni ozračje niti pokretačku snagu u tom vremenu, upozorio je kardinal. „U Hrvatskoj je, kao i drugdje, komunistički sustav koristio strah i neistinu kao načine djelovanja, a na načelima materijalizma i ateizma predstavljaо ideal čovjeka kojemu nije potreban Bog, kojemu nije potrebno da svoje življenje, djelovanje i umiranje mjeri mjerom vječnosti. U takvim nastojanjima, uz progonstva i ubijanja, uz poticanje raseljavanja Hrvata, gaženje prava, uz nemogućnost političke slobode, korjenito se suprotstavljalo hrvatskoj kulturi i osjećaju naroda. To je prethodilo urušavanju komunističkoga režima, do mjere da su mnogima potekle suze u trenucima kada se smjela zavijoriti hrvatska zastava i moglo zapjevati hrvatske domoljubne pjesme“, rekao je kardinal.

Stoga, smijemo reći Hrvatska je najprije sebe priznala sebi, prepoznala vrijednosti koje želi graditi u budućnosti, u zajedništvu s drugim državama i narodima. U tom povijesnom kairosu Hrvatska je živjela iznimno zajedništvo želje i cilja. Bila je ispunjena samopouzdanjem, oduševljenjem u Domovini i iseljeništvu, molitvama mnogih i spremnošću na žrtve za više ideale, rekao je kardinal, te nastavio: „Hrvatska je najprije i prije međunarodnoga priznanja morala prepoznati svoju izloženost napadima, razaranjima, beščutnosti; morala se suočiti sa svojom slabosću; morala je priznati da se ne može osloniti na veliku

pomoći onih koji su mogli izvana zaustaviti nasilje, nego se pouzdati u sebe i Božju pomoć, nošena Duhom koji svijet ne može dati, ali Duhom koji oživljuje, obnavlja i pobijeđuje u žrtvi onih koji su Domovinu voljeli istinskom ljubavlju. U tako nepovoljnim međunarodnim okolnostima postojali su i oni koji su prepoznali Duha istine i pravde nad ranama Vukovara i Škabrnje, Petrinje i Gospića, Voćina i Vinkovaca, Karlovca i Slunja, sve do Dubrovnika, Šibenika i Zadra".

Kardinal se zatim osvrnuo i na činjenicu da je Sveta Stolica bila među prvim subjektima međunarodnog prava koji su priznali Hrvatsku i Sloveniju, naznačivši pritom „da priznanje slobodne države Hrvatske nije upereno protiv nikoga, nego je izraz zauzetosti za prava svakoga, i čovjeka i naroda, to je postupak dosljednosti u obavezi poštivanja univerzalnog prava preuzetog međunarodnim deklaracijama i poveljama". Kako u tom činu s ljudskog i kršćanskog stajališta ne vidjeti i dublji razlog? Ondje gdje se širi mržnja, gdje se ljudi ubija, narode raseljava, crkve ruše i svetinje oskviruju, zar je moguće da Crkva šuti, upitao je kardinal Bozanić, dodavši: „Crkva je progovorila mijenjajući svoju tradicionalnu praksu da bi zaustavila djelovanje zla".

Istaknuo je kako se danas sa zahvalnošću spominjemo i molimo za dr. Franju Tuđmana, prvog predsjednika međunarodno priznate Republike Hrvatske, kao i onih koji su bili vidljiva slika žrtve i dara, hrabre i odlučne ljubavi prema Domovini, a to su hrvatski branitelji. „Gledajući njih, njihovu nesebičnost i predanost do darivanja vlastitog života, trebamo prepoznati prisutnost onoga što nadilazi zemaljske razloge, stvarnost koja se ne uređuje političkim dogovorima; moramo priznati čudesno djelo velikodušnosti koje ne proizlazi samo iz ljudske snage. S pravom danas kao vjernici smijemo reći da je i obrana Domovine i priznanje Hrvatske ostvareno s pouzdanjem u Gospodina". Također je podsjetio kako se u ovom zahvalnom času „ne smiju zaboraviti ni hrabra srca, glasovi i ruke koje su nam pomogle kada smo bili bespomoćni". U tom kontekstu spomenuo je i papu Ivana Pavla II., jer „što se više vremenski udaljavamo od tih događaja, sve nam je jasnija vrijednost njegova nastojanja koje je odstupalo od do tada uobičajenih diplomatskih postupaka Svetе Stolice, ne bi li pomogao ugroženoj i nasiljem iscrpljenoj Hrvatskoj. Pamtim i njegove suradnike, osobito u Državnome tajništvu Svetе Stolice".

Posebno pak je spomenuo slugu Božjega kardinala Franju Kuharića i njegovo nastojanje zajedno s drugim biskupima i svećenicima da se u obrani Domovine sačuva Kristov duh, da se ne odustane od navještaja Radosne vijesti i ljubavi koju je donio Božji Jagajac, ne popuštajući kušnji da se na mržnju odgovori mržnjom.

„Imajući tu prošlost pred očima istodobno se nalazimo pred pitanjem jesmo li tijekom dvadeset i pet godina pazili na darove u kojima je prepoznatljiv Božji Duh", rekao je kardinal. Pojasnio je, kako odgovor ne može biti jednoznačan i sasvim potvrđan, „jer da možemo, ne bismo u proteklim godinama gledali nacionalno razjedinjavanje, promicanje negativnog ozračja, obescenjivanje općeg dobra, pa i nepoštivanje državnih institucija. Stoga je obljetnica i prigoda za ispit savjesti, poziv na kajanje, traženje oproštenja i novoga početka". U tom je kontekstu pozvao da se razmisli o načinu na koji se prenose vrijednosti novim naraštajima. „Očito nije slučajno da se našu Domovinu želi poljuljati upravo u onome što se pokazalo najjačim i što je bilo slabljeno u vremenu neslobode. Mislim ponajprije na odnos čovjeka i Boga. To je neizbrisivo polazište hrvatskoga identiteta. Zatim, vrijednost obitelji, promicanje njezine važnosti i svega što je učvršćuje na društvenom i gospodarskom području, pazeći na otvorenost prihvaćanja

dara života. Važno je područje odgoja i obrazovanja, u kojemu su vidljivi višestruki udarci otvaranje prostora za ideologizirane sadržaje koje većina roditelja ne prihvata, neodgovornost u pripremanju mlađih da preuzmu brigu za Hrvatsku ostajući u Hrvatskoj opremljeni znanjem i oduševljenjem. Još je uvijek velika kočnica neprimjeren odnos prema povijesnim ranama, a s time i prema žrtvama režima zla nacizma, fašizma i komunizma. Dok je to poglavje neosvijetljeno, uvijek će postojati mogućnost da netko pokuša sadašnju Hrvatsku vezati uz neko drugo vrijeme, a ne uz njezinu kolijevku, a to su poglavito obrana i žrtve u Domovinskoj ratu".

Kardinal je ukazao na znakovitost da se ovo zahvalno slavlje održava u blizini Stepinčeva groba, jer „u odnosu prema njemu, može se iščitati sva suvremena hrvatska povijest. Istinska ljubav prema Domovini prepoznata je u njemu. Istinska čežnja za dobrom i spremnost na žrtvu nalaze se u njegovim postupcima, a njegovo pouzdanje u Boga i kada je najteže bilo je nadahnuti tolikima koji su se žrtvovali za bližnje i za Domovinu. Njegovo je služenje i životni stav odgovor na svako osporavanje dobra".

Oni koji Hrvatsku nisu voljeli i koji je ne vole, koji je vide tek kao neželjenu privremenost, u kardinalu Stepincu vide najveću zapreku za svoja nastojanja da Hrvatsku ponize, ocrne i sprječe u ostvarivanju boljšitka. I danas se njegov lik pokušava prikazati spornim da bi se opravdalo vlastitu zarobljenost neistinama, vlastitu zatvorenost uma i srca. A mi dobro znamo da u njemu svakoga dana toliki vjernici, koji dolaze ovamo na njegov grob prepoznaju ljubav Božjega Jagajca. Molimo zagovor blaženog Alojzija Stepinca da tu milosrdnu ljubav ponajprije prihvatišmo mi, a zatim da bude prepoznata od drugih u našem nacionalnom zajedništvu i u našoj ljubavi prema hrvatskoj domovini, rekao je na kraju homilije kardinal Bozanić.

Nakon pričesti otpjevan je svečani „Tebe Boga hvalimo", a nakon blagoslova otpjevana je hrvatska himna „Lijepa naša domovino".

Euharistijsko slavlje uveličao je zbor bogoslova i Koralista zagrebačke katedrale pod ravnanjem mo Miroslava Martinjaka.

Cjeloviti tekst kardinalove homilije donosimo u rubrici Dokumenti.

Biskup Rogić predvodio zahvalno slavlje za Domovinu

Šibenik, 15.1.2017. (IKA) - Misno slavlje za Domovinu prigodom dvadeset i pet godina od međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, u katedrali Svetog Jakova u Šibeniku u nedjelju 15. siječnja predvodio je šibenski biskup Tomislav Rogić. Na slavlju je koncelebrirao i umirovljeni biskup Ante Ivas. Uz brojne vjernike na misi je bio nazočan i šibenski gradonačelnik dr. Željko Burić.

„Mi smo se sabrali danas na ovo misno slavlje da bismo se molili za Domovinu, za naš narod, a potrebe su neizmjerne. Usto ne bismo smjeli zaboraviti niti zahvalnost za sve primljene darove koje nam je Bog podario darom ove zemlje koju nazivamo "Lijepom Našom". Ne možemo danas zaboraviti niti tolike žrtve koje su kroz dugu povijest pa sve do naših dana prikazane i podnesene za njezinu obranu i slobodu. Sve to danas donosimo Gospodinu na oltar u ovoj svetoj misi", poručio je u homiliji biskup Rogić.

Naglasio je kako je pred nama sadašnji trenutak koji živimo.

„I ovo vrijeme bremenito je poteškoćama, brigama, neizvjesnostima, nesigurnostima. U svima nama postoji želja i molitva da nam Gospodin Bog pomogne da život učinimo ljepšim, da pogled u budućnost bude vedriji, da nam sutra bude sigurnije, da se naše obitelji otvore životu bez straha,

da se mladima otvore nove mogućnosti dostojnog života i rada, da naši starci i umirovljenici dolično prožive svoju zrelu ljudsku dob. Svatko je od nas pozvan tome pridonijeti svojim zalaganjem. Mi se kao kršćani moramo zapitati: Što je meni činiti? Kako ja mogu ovaj svijet, naše društvo i našu domovinu učiniti još ljepšom, sretnijom? Ako se svi skupa potrudimo živjeti više po Božjim zakonima, ako se svi potrudimo barem malo više žrtvovati za opće dobro, ako u sebi iz dana u dan nadvladamo sebičnost i pogledamo brata pored sebe, sigurno ćemo živjeti u boljem društvu, sigurno ćemo se osjetiti sretnjima, blagoslovljениjima i spremnijima za nadvladavanje svekolikih poteškoća. Samo takvim zalaganjem opravdat ćemo žrtve koje su podnesene, samo tako odgovorit ćemo Bogu na darove koje nam je dao, samo tako istinski ćemo posvjedočiti i svoju vjeru. I tada nas, kako kaže Pavao, ništa neće moći rastaviti od ljubavi Božje. A to je naš konačni cilj kojem idemo", zaključio je biskup Rogić.

U zadarskoj prvostolnici svečano proslavljen sv. Stošija

Slavlje na svetkovinu zaštitnice Zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale predvodio gospičko-senjski biskup Zdenko Križić

Zadar, 15.1.2017. (IKA) - Koncelebrirano misno slavlje na svetkovinu sv. Stošije, zaštitnice Zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, u zadarskoj prvostolnici u nedjelju 15. siječnja predvodio je gospičko-senjski biskup Zdenko Križić. „Molimo sv. Stošiju da zagovara našu domovinu koja obilježava 25. godišnjicu međunarodnog priznanja. Da Bog svojim blagoslovom prati domovinu, da prosvjetljuje svojim duhom najodgovornije, da uvijek mogu donositi ispravne i prave odluke za dobro svih žitelja domovine", potaknuo je mons. Križić, moleći sv. Stošiju da kod Gospodina isprosi blagoslov i snagu Duha Svetoga da možemo živjeti vjeru kako je ona živjela, da možemo iskusiti Boga kako ga je Stošija iskusila. „Ta se mlada žena odrekla svega svog imanja i razdala ga siromasima. Odrekla se komotnog i luksuznog života kojeg je mogla uživati, da bi na kraju prihvatile dati i vlastiti život zbog vjere u Krista", rekao je mons. Križić, upitavši „kako razumjeti tu istinu kad ljudi, i kršćani, daju sve za bogatstvo, slavu i novac. Daju svoje poštenje, moral, vjeru, pa i nacionalnost". „Za mnoge ljudi sv. Stošija je naivna osoba, za neke bedasta, za neke religiozni fanatik. Tako razmišlja čovjek bez vjere ili površne vjere. Tako razmišljaju oni koji se u svojoj vjeri nisu dublje susreli s Kristom, koji ga nisu dostačno upoznali. Sv. Stošija i drugi mučenici nisu bili nastrani ljudi ili religiozni fanatici. To su ljudi koji su nakon susreta s Kristom, nakon dubokog iskustva Boga, doživjeli da njihov život ima smisla samo ako ga sasvim posvete Bogu. Bili su duboko uvjereni da oni u mučeništvu svoj život ne gube u ludo, nego ga u punini dobivaju", istaknuo je mons. Križić, dodavši da mučenici vjeru u Boga nisu dobili samo tradicijom, jer su im roditelji ili djedovi bili vjernici. Štoviše, mnogi kršćani bili su ubijani i od svojih najbližih, čak i roditelja, koji nisu mogli prihvatići da su napustili tradicionalne bogove i kultove. „Svim mučenicima se uglavnom davala prilika da spase život. Bilo je dovoljno samo da se odreknu Isusa. No, oni to jednostavno nisu mogli. Nadnaravna Božja snaga koja je u njima djelovala bila je jača od njihove ljubavi i prema samom životu", naglasio je gospičko-senjski biskup, podsjetivši da je i starozavjetni molitelj ustvrdio da je Božja ljubav jača od života. „Snaga s kojom su podnijeli mučeništvu nije bila njihova naravna snaga. Sv. Stjepan za vrijeme mučeništvu vidi otvoreno nebo, Isusa gdje stoji s desna Bogu. Isus ne sjedi, nego stoji. Da se naglasi da on trpi sa svojim

mučenikom. Ili, Isus trpi umjesto njega. Mnogi mučenici su baš to posvjedočili. Kod mučeništva im se činilo kao da netko drugi trpi umjesto njih", rekao je mons. Križić, podsjetivši da je sv. Stošija pjevala dok su je spaljivali na lomači. „Običnoj ljudskoj logici to je neshvatljivo. U Djelima apostolskim čitamo da su prvi kršćani koji su bili u tamnici, pjevali. Oni su i tamnici puni radosti. Drugi utamničeni su zburjeni, čude se što se događa tim ljudima, da se tako ponašaju. Ali, Isus je rekao učenicima da im radost koju on daje, nitko neće moći oduzeti. Nisu ostali bez radosti ni u tamnici ni u mučeništvu", istaknuo je mons. Križić.

„Bog čovjeku vjere daje izvanredne snage i u najtežim trenucima života tako da i ono nemoguće postaje moguće. Često nam se čini, kad bi se neke patnje ponovile, ne bismo ih više mogli izdržati, da se ne mogu izdržati svojim ljudskim snagama. Ali s Božjima se može. Isus kaže učenicima, ako budu imali jaku vjeru u njega, ništa neće biti nemoguće. Gdje ima vjere i molitve, tamo se događaju čuda. Čuda proizlaze iz vjere, ne vjera iz čuda", istaknuo je propovjednik. Upitao je koliki su spremni za vjeru podnijeti žrtve i poniženja. „Koliki se ustručavaju i prekrižiti prije jela, ako imaju nekog gosta, bez obzira bio taj gost kršćanin ili ne. Tolike situacije u kojima nema nikakvih prijetnji za život. Kršćani lako zataje svoju vjeru. Kao da se nekada srame što su vjernici. To su žalosne činjenice. Za mnoge kršćane danas vjera ima malu cijenu. Izda se za sitniš", upozorio je mons. Križić, rekavši da je Isus postavio ozbiljno pitanje: Kad Sin čovječji ponovno dođe, hoće li naći vjere na zemlji? „Površne vjere i praznovjerja sigurno će naći. Vjere da Bog postoji, i to će naći. Takvu vjeru ima i đavao. Ali pravu vjeru, za koju je netko spremjan platiti određenu cijenu, podnijeti žrtvu ili poniženje, ostaje otvoreno pitanje. Mnogi se opredjeljuju za vjeru koja ništa ne košta, za nekog privatnog Boga koji od njih ništa ne traži, koji se s njima u svemu slaže, koji sve odobrava. To nije vjera, to je idolatrija", upozorio je biskup Križić, dodavši i da mnogima Bog nije netko, nego nešto. „Nekad i kršćani koji se tako deklariraju kažu, vjerujem da nešto postoji. Takva se vjera još nije ozbiljno susrela s Bogom. Nema prave vjere bez dubokog osobnog susreta s Bogom, bez jačeg iskustva Boga kojeg se osjeća u dubini srca, Boga kojeg se diše", rekao je biskup, podsjetivši da se u Bibliji Bog naziva Bog Abrahama, Bog Izaka i Bog Jakova. „Tri puta se ponavlja, da se naglasi da svaki čovjek ima svog Boga. Ne da ima više bogova, nego zavisi od našeg iskustva kakav je naš Bog. Bog sveca i površnog kršćanina jedva sliče jedan na drugoga", rekao je mons. Križić, potaknuvši da moramo stalno provjeravati svoju vjeru temeljem Isusova pitanja apostolima: 'Što vi kažete, tko sam ja?' „Svi trebamo zastati pred tim pitanjem i dati svjestan odgovor, ne naučen iz Katekizma. Nego onaj koji proizlazi iz našeg života i iskustva Boga. Do tog iskustva se dolazi molitvom, sakramentalnim životom, zauzetom ljubavlju. To je bio put sv. Stošije. U Bogu je našla snagu za vjernost do mučeništvu koje je onda u radosti podnijela. To je put i svakoga od nas. Ne mora Bog od nas tražiti mučeništvo krvlju. Ali mučeništvo ljubavlju i služenjem Bog traži od svakoga od nas. Nema vjere bez ljubavi, a nema ljubavi bez žrtve, bez križa, pa i određenog mučeništvu. Nadam se da svi imamo to iskustvo", zaključio je biskup Križić, čestitavši svima svetkovinu zadarske zaštitnice.

Suslavili su zadarski nadbiskup Želimir Puljić i fra Andrija Bilokapić, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima. Svečano pjevanje je predvodio Katedralni zbor sv. Stošije u orguljaškoj pratnji Dragana Pejića i pod ravnanjem maestra Žana Morovića.

Krk: Biskup Petanjak predvodio misu zahvalnicu za Domovinu

Krk, 15.1.2017. (IKA) - Na dan proslave 25. obljetnice međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, u nedjelju 15. siječnja, krčki biskup Ivica Petanjak predvodio je u krčkoj katedrali concelebrirano zahvalno misno slavlje za Domovinu. Koncelebriralo je desetak krčkih svećenika i redovnika, a na misno slavlje posebno su bili pozvani branitelji iz Domovinskog rata. Pjevanje je animirao krčki katedralni zbor.

Biskup Petanjak u propovijedi je tumačio pročitano evanđelje (Iv 1, 29-34) u kojem Ivan evanđelist donosi svjedočanstvo Ivana Krstitelja koji Isusa naziva Jaganjem Božnjim koji odnosi grijeh svijeta. Isus umire na križu u trenutku kada se u jeruzalemskom hramu kolju janaci koji će se blagovati za Pashu, taj spomen-čin davnog događaja kad su Izraelci, izlazeći iz egipatskog ropstva, krvlju jaganjaca mazali dovratnike svojih kuća i bili sigurni da će po tom znaku biti spašeni od ropstva i smrti. Isus, koji svjesno odabire umrijeti na križu kako bi iz čiste ljubavi spasio ovaj svijet od ropstva grijeha i smrti, nadomješta sve starozavjetne žrtve. Jaganjac Božji tako nije samo drugo ime za Isusa – ono otkriva njegov identitet: tko je on i kako će se ponašati kao Mesija. No, biti jaganjac nije samo odrednica Isusa. On, šaljući svoje učenike, dvojicu po dvojicu ispred sebe da idu svijetom propovijedati evanđelje, kaže: „Šaljem vas kao janice među vukove“ (Lk 10,3). Isusovi učenici zauvijek moraju biti poput jaganjaca pa makar ih „vukovi“ – svijet – htjeli rastrgati. Nikada ne smijemo dopustiti da od ovoga svijeta budemo tako isprovocirani da postanemo kao vukovi, da postanemo žvijeri. Dok god smo poput jaganjaca, nad nama počiva ruka Božja i blagoslov njegov, rekao je biskup. U istoj se rečenici iz Ivanova evanđelja primjećuje još jedna specifičnost: ne spominju se grijesi već grijeh – u jednini. Ivan Krstitelj kaže da je Isus došao odnijeti grijeh svijeta. On koristi jedninu a ne množinu („grijeha“) jer u naravi svih grijeha jest jedno: opredijeljenost protiv Isusa Krista. Svaki naš čin, svako naše ponašanje spram drugoga pa tako i spram Isusa Krista otkriva samo jedno: što ta osoba, taj drugi znači u našem životu, koliko ga volimo. „Jesam li ja veliki ili mali grešnik i imam li puno ili malo grijeha, sve ovisi o tome tko je za mene Isus Krist.“ Iz toga što on za tebe znači, prihvaćaš li ga kao svoga Spasitelja i Otkupitelja ili ne, proizlazi i sve tvoje ponašanje prema njemu, istaknuo je krčki biskup.

Osvrnuvši se na 25. obljetnicu međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, napomenuo je kako je važno cijeniti sve žrtve, patnje, sve ljudske živote Domovinskog rata ugrađene u temelje ove države, ali i to da je ova država plod nebrojenih žrtava kroz cijelu njezinu povijest, njezinih stoljetnih težnji i vapaja tolikih generacija, plod molitava i vjere tolikih malenih i neznatnih. Podsjetio je kako mnogi brojčano veći narodi u svijetu nemaju svoje države, a mi je imamo. „Vjerujem da je tome tako i zato što se nikad kao narod nismo pretvorili u vukove, nismo se pretvorili u žvijeri. Nismo vraćali na isti način, nego su u našoj zemlji, u našim bolnicama, u našim Caritasima, utočište, medicinsku njegu, hranu, odjeću i obuću dobivali i naši neprijatelji i oni koji su se protiv nas borili i naše ubijali i naše razarali. Naš Domovinski rat očigledan je primjer kako se može po evanđeoskim načelima pobijediti svaku vrstu neprijatelja. Unatoč svim patnjama i žrtvama možemo pogledati svakome u lice, a to je najvažnije. Imati čistu obraz i čistu savjest, jer se samo u istini može graditi novi svijet.“ No, upravo je na nama sada, istaknuo je biskup Petanjak, velika odgovornost da ono što se u ratu dobilo u miru ne izgubi. „Kako se to postiže? Tako da volimo svoju zemlju, da ostanemo u njoj,

da je izgrađujemo. U suprotnom bi neprijatelji mogli hodati po grobovima branitelja koji su svoj život ugradili u temelje ove zemlje. Tada bismo mi bili najveći neprijatelji svog naroda i svoje države. Neka nam sam Bog bude u pomoći da se nikad ne dovedemo u stanje vlastitog samouništenja.“

Krčki biskup zatim je predmolio posvetnu molitvu sv. Josipu, zaštitniku hrvatskog naroda. Uz otpjev himne „Lijepa naša domovino“ zaključeno je svečano misno slavlje.

439. obljetnica herojske obrane hrvatskih ognjišta i kaštela Gvozdansko

Spomen slavlje u sklopu 8. hodočasničkog spomen-pohoda predvodio biskup Šaško

Gvozdansko, 15.1.2017. (IKA) - Misno slavlje u spomen na 439. obljetnicu herojske obrane hrvatskih ognjišta i kaštela Gvozdansko te slavne pogibije branitelja te utvrde 13. siječnja 1578. godine, održano je u nedjelju 15. siječnja u župnoj crkvi Sv. Filipa i Jakova u Gvozdanskom. Misu u sklopu 8. hodočasničkog spomen-pohoda predvodio je zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško u zajedništvu s domaćim biskupom Vladom Košićem, kancelarom biskupije mons. Markom Cvitkušićem, mons. Lovrom Cindorijem, fra Antonom Crnčevićem i domaćim župnikom Stjepanom Filipcem.

Ovogodišnje hodočašće u Gvozdansko održalo se pod visokim pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović, a uz brojne hodočasnike iz cijele Hrvatske slavlju su nazočili i izaslanik predsjednice RH general Josip Štimac, izaslanik predsjednika Vlade RH sisačko-moslavački župan Ivo Žinić, saborska zastupnica Željka Josić, predsjednica Skupštine Sisačko-moslavačke županije Ivanka Roksandić i zamjenica župana Anita Sinjeri-Ibrišević. Na početku sve okupljene je pozdravio biskup Košić, pozvavši ih, posebno danas na 25. obljetnicu međunarodnog priznanja Hrvatske, na molitvu za Domovinu, njezinu budućnost i sve one koji su dali život za nju.

U homiliji, govoreći o pročitanoj Božjoj riječi, biskup Šaško poručio je kako je pred svakim od nas trajna zadača uočavanja i prepoznavanja Božjega Duha, njegove prisutnosti u povijesti i u životima ljudi. „Tako spoznaja ne ostaje zatvorena, nego je usmjerena prema drugima. Ona nije sredstvo kojim se drugima vlada, nego prostor u kojemu se drugima daruje život, ublažava trpljenje i donosi radost. Tu novost navješta prorok Izajia i Ivan Krstitelj. Oni govore o Božjem Sluzi koji sluša Gospodina; ne o osvajaču nasiljem. Oni upućuju na nedužno Janje, a ne grabežljivost koja donosi patnju. Pokazuju Božjega Sina, a ne razorne idole, rođene iz ljudskih prohtjeva i nakana. Ta spoznaja Gospodina uvijek je neočekivana; ona se nalazi na iznenađujućim mjestima, baš poput ovoga. Nju treba tražiti ulazeći u pustinju, prolazeći kroz kušnje; obradovati se toj spoznaji koja u slabosti Djeteta u jaslicama ili u poraženosti Pravednika na križu vidi pobjedu života nad smrću. Danas slušamo Ivana Krstitelja koji za Isusa govori: 'Evo Jaganja Božjega koji odnosi grijeh svijeta'. A Isus je za Ivana Krstitelja rekao: 'Što ste izašli u pustinju gledati? Trsku koju vjetar ljuja? Ili što ste izašli vidjeti: Čovjeka u mekušaste haljine odjevena?' I Ivan i Isus nisu odvojivi od oporosti i neudobnosti, od neuglednosti i neprihvaćanja, ali baš se u tome nalazi najdublji smisao vjerničke radosti. Jer ništa nas ne može odvojiti od Krista. Zato s pravom i sebe pitamo: Šta smo danas došli vidjeti u Gvozdansko? Čega smo se došli spomenuti i koga susresti?“ zapitao se biskup Šaško te u nastavku pojasnio. „Braćo i sestre, danas smo u Gvozdanskome, u ovoj crkvi, u spomenu na događaj koji se

može gledati različitim pogledima; u spomenu na ljude koji u ovim naizgled bolno opustošenim krajevima ostaju svjedoci svjetla i spasenja. Ovo je mjesto nastanjeno Božjim svjetлом, životnim smislom i snagom koju smo došli doživjeti, dodirnuti, nadahnuti se. Da, događaj obrane i osvajanja Gvozdanskoga može se gledati različitim očima. Pokušajmo se duhom nakratko prenijeti u jutro 13. siječnja 1578. Pokušajmo različitim očima stati pred prizor koji ispunja današnji spomen. U očima turskoga osvajača ostalo je iznenadenje, smrznuti ljudi kojih su se kao neprijatelja pribojavali i koje su htjeli ukloniti. Iznenadila ih ranija nepopustljivost, neprihvaćanje ponuda o predaji; iznenadila ih je ustrajnost i vjernost domovini. Pred njima je bila zaledenost ljudi koja je ipak otopila i njihova srca. U očima osvajača bili su pred neprijateljem koji im više nije smetao, ali koga zapravo nisu pobijedili. U očima osvajača neprijatelj je postao vrijedan divljenja; zaledenost je rodila neku čudnu toplinu poštovanja i nedohvatljivosti. Oni su trebali biti slavljenici i junaci, a postali su svjedoci neočekivanoga junaska svojih protivnika. U očima povjesničara bila je to jedna od zapreka u napredovanju turske sile, strateški važna točka, ali i uzaludan pokušaj premalenoga broja branitelja, da bi se ostvario vojni uspjeh. Oči nekoga – kako se običava reći – objektivnog promatrača, promatrača koji je odmaknut i ravnodušan ne mogu vidjeti ono što je ostvareno žrtvom tih branitelja. U toj žrtvi je poglavito važno vidjeti da je posrijedi dar koji ne bi smio nikoga ostaviti ravnodušnim. Taj događaj ne stane u strategiju, jer je čin srca, osjećaja, časti i – ne ostavlja ravnodušnim".

Biskup je rekao je i kako je te 1578. godine bio prisutan i pogled koji vidi istinu, onaj Božji. „U Božjim se očima zrcali svaki ljudski život i svako povijesno vrijeme. Taj pogled nose proroci i ljudi otvorena srca za vječnost. Taj pogled želimo nositi i mi. Što je to, braće i sestre, pred nama? Smrznuti ljudi i smrt koja je uzela danak nečije ludosti? Jesu li to ruševine i zavaravanje da je nešto preživjelo? Je li to bol zbog gubitaka ili zbog neosjetljivosti prema istinskomu domoljublju? Nipošto. Ovdje je pred nama onaj Duh koji je sišao nad Isusa, koji je dao u njemu vidjeti Božjega Jaganjca i njegovu novost. On je prinesen i ubijen, ali ne snagom nasilja, nego darivanjem. To ovdje vidimo i to ovdje učimo. Pred nama je pogled pred kojim zastaje dah, jer nam pokazuje žrtvu Isusa Krista koji se poistovjetio s potlačenima, s ostavljenima, sa svima koji su se poput janjeta darovali da preživi ljubav: prema obitelji, prema bližnjima, prema domovini; ljubav koja je znak svakomu čovjeku, čak i neprijateljima. Taj pogled, koji vidi Duha Svetoga nad darivanjem života, ne zaustavlja se samo nad starim gradom Gvozdanskim i nad njegovim mučenicima. Bili bismo nedostojni toga pogleda, kada bismo previdjeli žrtvu hrvatskih branitelja u obrani slobode sadašnje Hrvatske. Bili bismo slijepi da previdimo branitelje koji su pred nama. Ništa ne bismo vidjeli, kad ne bismo Isusa promatrali u majkama i očevima koji su preživjeli hladnoću smrti koja ih je zahvatila u pogibiji njihove djece", ustvrdio je biskup te dodao kako se u tome pogledu nalazi spomen koji preobražava naše živote. „Ovdje je pogled na proroštvo koje je živjelo u stoljećima nakon hladne siječanske noći prije četiri stoljeća; ovdje je sačuvana jezgra koja će imati plodove u obrani domovine pred srpskim osvajačem koji se našao pred gradovima i selima koje je razorio, ali jednako tako pred istinom da nije imao što slaviti. Našao se pred hrabrošću i darivanjem života ljudi koji su naviještali: Evo mojih službenika u kojima se proslavih; Evo Jaganjca Božjega koji je došao oduzeti grijeh svijeta. To su prije dvadeset i pet godina priznali i drugi. Jedni jer su vidjeli

ljubav i bili zadivljeni tom ljubavlju, a drugi jer nisu mogli zanijekati ljubav, jer nisu više imali ni laži ni nasilja kojim bi sakrili hrvatsku čežnju i spremnost na žrtvu".

Na kraju biskup Šaško je zaključio: „Što smo došli vidjeti u Gvozdansko? Jaganjca Božjega koji se iz ljubavi prema bližnjima nije udaljio i nije dopustio da hladnoća mržnje osvoji hrvatsku dušu. Preuzeli su ju na se, pohranili u led, da bi otopili zamrzнутa srca; da bi kroz led bila vidljivija istina".

Nakon mise slijedio je mimohod „U čast hrvatskim junacima Gvozdanskog" do spomen križa, gdje je na početku komemoracije molitvu za duše svih branitelja i žrtava Gvozdanskog iz 1578., 1941. i 1991. godine predmolio biskup Košić. Vijence i svijeće kod križa položili su predstavnici vlasti, braniteljskih udruga te predstavnici kulturnih i povijesnih udruga, a na kraju ispred samog kaštela Gvozdansko u čast žrtava zapaljen je „Plamen slobode".

Završno misno slavlje svetkovine sv. Stošije

Zadar, 15.1.2017. (IKA) - „Slaveći sv. Stošiju 15. siječnja na dan međunarodnog priznanja Hrvatske, na svoj način Stošija je postala zaštitnica priznanja i priznavatelja naše domovine", poručio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u propovijedi večernjeg concelebriranog slavlja koje je predvodio na završnoj proslavi svetkovine sv. Stošije, zaštitnice Zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale u nedjelju 15. siječnja u zadarskoj prvostolnici.

Priznanje kao duhovna, međuljudska, osobna i društvena stvarnost bila je tema nadbiskupove propovijedi, u svjetlu proslave srebrnog jubileja međunarodnog priznanja Hrvatske koji je mons. Barišić istaknuo kao važan događaj za hrvatski narod koji ovogodišnju proslavu ranokršćanske mučenice Stošije čini još svečanjom. „Zahvalni smo tolikim našim svjedocima vjere, domoljublja i budnim sanjarima slobode, tolikoj braći i sestrama koji su svjedočili i žrtvovali se za krst časni i slobodu zlatnu. Bl. Alojzije Stepinac je među tolikima s blistavim znamenjima mučeništva. Zahvalni smo našim braniteljima koji su poput sjemena pali u zemlju iz kojeg se rodila naša sloboda i priznanje. Naša zahvalnost ide tolikim pravednim i istinoljubivim ljudima Crkve i svijeta koji su u danima agresije čuli naše vapaje i pritekli nam u pomoć svojom zauzetošću i priznanjem", rekao je nadbiskup Barišić, istaknuvši da smo prije i iznad svega zahvalni Bogu koji nam govori: Ne bojte se. „Hrvatski narod mogao bi za svoju burnu povijest primijeniti riječi Izraela, 'Da nije Gospodin za nas bio, žive bi nas progutali'. Na hrvatski narod odnose se riječi židova Josipa Flavija: Jer niti smo braneći se samo oružjem, pobjeđivali, niti smo bez oružja, gubili. Jer naša je snaga bio Gospodin", rekao je splitsko-makarski nadbiskup, dodavši da u našim srcima odjekuju riječi 'Što će nas rastaviti od ljubavi Kristove?' Po njima prepoznajemo i veličinu sv. Stošije „dok zahvaljujemo Bogu na priznanju nad svim priznanjima i poticatelju svih naših istinoljubivih priznanja".

Nadbiskup je istaknuo kako je priznanje Boga Oca najveće, dužno čovjekovo priznanje. Bog nas poznaje i priznaje, njegova smo ljubljena djeca. „Nas nema bez drugoga. Poznata Cogito ergo sum, Mislim, dakle jesam, ne opravdava do kraja naše postojanje. Nismo samodostatni ni autonomni. Samo 'Cogitor ergo sum', netko misli na mene, dakle, mogu biti. Netko me ljubi, dakle jesam, postojim. Priznanje od drugoga važno je i nužno. Srebrni jubilej podsjeća nas na tu istinu u kojoj zahvalno čitamo temeljno Božje priznanje nas ljudi, izvor i poticaj svim drugim priznanjima, pa i međunarodnom priznanju", istaknuo je

mons. Barišić, životno i konkretno propitavši što znači nekoga priznati: „Priznanja od Boga i od ljudi koja smo primili osobno ili kao zajednica, nacija, stavlja nas pred brojna pitanja. Priznajemo li mi danas svoju domovinu, koliko i kako? Jesmo li postali indiferentni na najvažnije priznanje, Boga i svoga bližnjega? Nismo li zaboravili naše dostojanstvo i izgubili sebe i druge, udaljili se, postali stranci i tuđinci jedni drugima, u vlastitom domu i domovini? Što govori naša pohlepa, taština, gramzljivost, sebičnost, lakomost? Otkud neodgovornost, nepravda, trka za profitom po svaku cijenu? Čemu tolike podjele do netrpeljivosti? Zbog čega tolika nezaposlenost, gubitak radnih mesta, mala ili nikakva primanja, odlazak iz domovine pojedinca i cijelih obitelji?"

„Dok nam jedan broj odlazi vani iz zemlje, drugi znatan broj odlazi pod zemlju. A tko će onda ostati u i na lijepoj našoj zemlji? Zemlja je onih koji njome hode i na njoj žive. Zato je potrebno postaviti svima nama pitanje: Jesmo li mi unutar domovine nastavili živjeti dinamiku njenog priznanja? Jesmo li svjesni što je domovina", potaknuo je mons. Barišić, naglasivši da domovina nije samo ljepota prirode. „Bez čovjeka, bez društva, bio bi to samo lijepi park prirode. Domovina su prije svega ljudi, naši odnosi, kultura, jezik, zajedništvo, pravedni zakoni, radna mjesta, pristojna primanja, socijalna osjetljivost, osjećaj za opće dobro, obrana života i poštivanja ljudskog dostojanstva, vrednovanje braka i obitelji, praštanje i pomirenje, zajedništvo u različitosti. Sve su to trajni, dinamični oblici naših međusobnih i unutarnjih priznanja domovine Hrvatske", rekao je nadbiskup Barišić.

Istaknuo je kako je svima potrebno još jedno osobno i zajedničko priznanje, iskreno kajanje. „Za sve što smo propustili učiniti, za loše što smo učinili, kako bismo zahvalno i s većim povjerenjem u Boga, s bližnjima gradili priznatu domovinu, potrebna su nam skrušena priznanja i pokajanja roditelja i obitelji, škole i učitelja, duhovnika i odgojitelja, zdravstvenih i znanstvenih djelatnika, političara i gospodarstvenika. Sve je to nužno kako bi nam se dogodilo i obraćenje, kako bismo mogli svjedočiti i širiti ozračje ljudskog i božanskog priznanja u svom pozivu i poslanju", rekao je mons. Barišić, naglasivši da osoba ne živi samo od bioloških vitalnih procesa, nego i od malih priznanja pažnje, povjerenja, ljubavi, solidarnosti, praštanja. „Odsutnost tih životnih, svakodnevnih malih međusobnih priznanja, rađa ravnodušnost, sebičnost, samodostatnost i zatvorenost. Unosi podjele i napetosti, stvara praznine i nezadovoljstva. Dovodi do krize braka i zatvorenosti daru života. Ubrzava odlazak mladih iz Hrvatske. Zato su ta naša mala, ali snažna životna priznanja, blagoslov za naš izlazak iz svih kriza, kao put izgradnje humanijeg društva. Iz tih priznanja rađa se radost i otkriva ljepota života u Lijepoj Našoj. U svakom od tih mesta susrećemo i priznajemo Boga i bližnjega, jer ne možemo priznati Boga a prezirati čovjeka. Bog sam čovjekom postade", rekao je nadbiskup.

Priznajući bližnjega, susrećemo Boga. Njemu smo učinili što smo učinili potrebnima. „Emanuel, Bog s nama, poziva nas da njega priznamo i susrećemo u bližnjemu. Njegove su riječi, tko god se prizna mojim pred ljudima i mene u bližnjemu, priznat će se i ja njegovim pred Ocem na nebesima. Ovo priznanje želi biti trajno i stalno opredjeljenje Lijepu Naše", rekao je mons. Barišić. Upozorio je da ćemo, ukoliko zaboravimo Boga, zemlju napuniti idolima i postati zemlja pogana. „Idoli ne daju život. Život je dar Boga Oca u Sinu našem Spasitelju. Radosna je to vijest za svakog čovjeka, obitelj i društvo. Naše priznanje Emanuela, Boga s nama, vodi nas kroz naše poteškoće i po našim uspjesima do konačnog priznanja, nagrade života u kući Oca nebeskoga",

poručio je mons. Barišić.

Nadbiskup je pojasnio i povezanost božićnog i vazmenog otajstva u životu sv. Stošije jer je ona mučeništvo podnijela na Božić 304. g. u Sirmijumu, a njeno ime Anastazija znači uskrsnica. Zaključno je mons. Barišić istaknuo zasluge sv. Ivana Pavla II. kao hrvatskog „zemaljskog i nebeskog priznavatelja i prijatelja Hrvatske koji nas je uvijek imao u srcu i na usnama i koji nas je u teškim danima priznao među prvima". „Njegove su nam riječi najbolja čestitka i blagoslov za 25. jubilej međunarodnog priznanja. Te su riječi odjekivale u Stošiju gradu Zadru 9. lipnja 2003. g. Neka opet odjeknu u našim srcima s neba, 15. siječnja 2017. g.: Hvala tebi, ljubljeni puče hrvatski, koji si me dočekivao raširene ruke i srca otvorena. Sjećam se tvojih patnji uzrokovanih ratom što su još uvijek vidljive na tvom licu i što se odražavaju u tvom životu. Blizu sam svima koji podnose tragične posljedice rata. Poznata mi je, međutim, tvoja snaga, hrabrost i ufanje i siguran sam da će ti ustrajno zalaganje omogućiti da i ti jednom ugledaš bolje dane. Hvala i tebi mladeži Hrvatska. Mladeži hrvatska, neka te Bog blagoslovi. Zemljo Hrvatska, Bog te blagoslovio", zaključio je nadbiskup Barišić porukom pape sv. Ivana Pavla II. uz jubilej priznanja. Dirljiva kao nebeska potvrda Papine blizine bio je trenutak kad su se baš na kraju tih oporučnih Papinih riječi hrvatskom narodu koje je mons. Barišić izrekao, oglasila zvona zadarske katedrale Sv. Stošije. U misi u kojoj je sudjelovalo mnoštvo vjernika i hodočasnika i iz susjednih biskupija, koncelebrirali su zadarski nadbiskup Želimir Puljić, šibenski biskup Tomislav Rogić, umirovljeni šibenski biskup Ante Ivas i dubrovački biskup Mate Uzinić.

Nadbiskup Barišić predvodio misu zadušnicu za fra Karla Jurišića

„Njegovo ljudsko, kršćansko i redovničko svjedočenje ostavilo je trag u provinciji, nadbiskupiji, župama, gradu Makarskoj i u svima kojima je bio profesor na Franjevačkoj teologiji gdje su mnoge generacije bile u mogućnosti osjetiti njegovu život za Crkvu. Zahvaljujem Bogu za njegov život i svjedočenje"

Makarska, 16.1.2017. (IKA) - Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je u ponedjeljak 16. siječnja u franjevačkoj crkvi u Makarskoj misu zadušnicu za fra Karla Jurišića, člana Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, koji je preminuo u bolnici u Makarskoj u subotu 14. Siječnja, u 99. godini života, 82. redovništva i 75. svećeništva. U koncelebraciji su bili provinciali fra Joško Kodžoman, pokojnikov brat fra Gabrijel Jurišić, makarski gvardijan fra Ante Čovo, makarski dekan don Pavao Banić i 58 svećenika. Članovi obitelji, rodbina, redovnice, vjernici i osobni prijatelji došli su se oprostiti od pokojnog fra Karla. Uime Grada Makarske na oproštaju je bio dogradonačelnik prof. Miro Družijanić. Pjevanje je predvodio Franjevački zbor, a za orguljama je svirala Hana Vlaho. Sprovodne obrede, nakon mise zadušnice na gradskom groblju u Makarskoj prevodio je makarski gvardijan Čovo.

Na početku mise zadušnice nadbiskup Barišić izrazio je sućut provincialju Kodžomanu i franjevcima, pokojnikovoj rodbini i prijateljima, župljanima Baške Vode i svim poznavateljima fra Karla. Oprštajući se od najstarijeg redovnika-svećenika u provinciji i u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji mons. Barišić kazao je: „Njegovo ljudsko, kršćansko i redovničko svjedočenje ostavilo je trag u provinciji, nadbiskupiji, župama, gradu Makarskoj i u svima kojima je bio profesor na Franjevačkoj teologiji gdje su mnoge generacije bile u mogućnosti osjetiti njegovu život

za Crkvu. Zahvaljujem Bogu za njegov život i svjedočenje". U propovijedi nadbiskup je govorio o misteriju ljudskoga života o kojem je pok. fra Karlo, kao profesor povijesti, učio od svoga učitelja Isusa Krista koji je osvijetlio našu tamu i dao nam nadu da ova naša prošlost ne završi u prošlosti. Smrt je povijest koja je obilježena prošlošću, a Isus Krist nam je preko smrti otvorio budućnost, „novo nebo i novu zemlju", kako reče apostol Ivan. Fra Karlo nam može biti svjedok te nove povijesti jer je Bog pobijedio smrt i pretvorio, sve ono što nas je vuklo u prošlost, u puninu stvarnosti koju nam daje Isus Krist, a to je volja Božja da svi imaju puninu života u kući Božjoj, naglasio je nadbiskup Barišić. U nastavku je podsjetio na pokojnikovih 99 godina života u dinamičnosti i poletu, u prijateljstvu i vedrini te u ljubavi prema svojoj provinciji i nadbiskupiji. To osobito svjedoče njegova pisma u kojima je tražio da se proglaši titul „primas" nadbiskupije, koji imaju samo 12 država u svijetu, s obrazloženjem da smo ovdje od davnine i da imamo pravo na to. Nadbiskup je potaknuo nazočne da im fra Karlo bude nadahnucu kako koristiti talente i kako ljubiti provinciju i nadbiskupiju te Boga i čovjeka.

Oproštajni govor održao je provincijal Kodžoman koji je, između ostaloga, naglasio da je „fra Karlo prelijepi i bogati mozaik svoga ljudskog, redovničkog i svećeničkog života stvarao gotovo sto godina. Onaj, kojemu je, kao redovnik i svećenik, čitavi svoj život tako vjerno služio, davao mu je, kroz to vrijeme, snagu da uvijek bude ustrajan službenik vječnih evanđeoskih vrednota ali i životno nadahnucu da se izdigne iznad prosječnosti i osrednjosti." Potom je provincijal iznio podatke o pokojnikovu dugom i plodonosnom ljudskom, svećeničkom i redovničkom životu. Fra Karlo (Dragutin) Jurišić, rođen je 13. kolovoza 1918. u Sarajevu od oca Ivana i majke Ane r. Cvitanović. Osnovno je školovanje završio u Baškoj Vodi u razdoblju od 1924. do 1929. godine. Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju pohađao je između 1929. i 1935. Nakon mature stupio je u franjevački novicijat na Visovcu 31. kolovoza 1935. U razdoblju od 1936. do 1947. pohađao je filozofsko-teološki studij u Makarskoj na Franjevačkoj visokoj bogosloviji i Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je i diplomirao 30. rujna 1947. Svećane je redovničke zavjete položio 3. prosinca 1939. u Makarskoj. Red đakonata, primio je 30. svibnja 1942. u Makarskoj po rukama msgr. Kvirina Klementa Bonefačića, splitsko-makarskog biskupa, koji ga je 12. srpnja iste godine u Splitu zaredio i za svećenika. Mladu je misu fra Karlo proslavio u Baškoj Vodi 19. srpnja 1942.

Za života je vršio sljedeće službe u Crkvi, Redu i Provinciji; nakon nasilne smrti fra Petra Paviše, župnika Basta i Baške Vode, kojega su partizani ubili u prosincu 1943. godine, na prijedlog Provincije, fra Karlo je kao mladomisnik imenovan župnikom te ispravnjene župe, ostavši u toj službi do 1949. kada postaje gvardijanom samostana u Zaostrogu i župnikom. Tu će ostati do 1955. godine. Uz župničku službu u Zaostrogu, istodobno je pastoralno skrbio i za župe Pasićina (današnja župa Staševica) i Plinu, Drvenik i Podaca. Prilike su bile iznimno teške i surove, osim neimaštine, vjernički narod Makarskog primorja i njegove svećenike, najviše su mučili stalni politički pritisci, progoni, nasilje, iskustvo obespravljenosti, otimačine kao i sva druga onemogućavanja u normalnom životu i radu. Kao i brojni njegovi kolege iz nekadašnjeg tzv. slobodnog i slobodarskog poslijeratnog vremena, nesklonog Crkvi i njezinim službenicima, i fra Karlo je, u prvim danima svoga svećeništva iskusio strah, progon i represiju te je do kraja svoga ovozemaljskog života bio prožet traumatskim sjećanjima na to vrijeme. Bojazan za goli život, patnja zbog

neizvjesnosti pred sutrašnjim danom, siromaštvo, neimaština i druge ambijentalne nedadeće prisilno su formirale psihu i duhovni profil mладог svećenika.

Od 1955. do 1957. živio je u Zagrebu, gdje je na KBF-u započeo svoj poslijediplomski studij i postigao licencijat (magisterij) iz crkvene povijesti. Prinudnim prelaskom Franjevačke visoke bogoslovije iz Makarske u Zagreb, fra Karlo je na toj visokoj obrazovnoj instituciji počeo predavati crkvenu povijest do 1957., kada su stvoreni preduvjeti za povratak Bogoslovije u Makarsku. Vrativši se u grad pod Biokovom, od 1957. do 1994., uz redovitu profesorsku službu, kao prvu i najvažniju svoju obvezu, djelovao je kao pastoralni radnik, župnik, duhovnik i isповjednik. Deset je godina, u svojstvu župnika, posluživao župu Veliko Brdo (od 1959. do 1969.). Kroz to je vrijeme intenzivno prikupljao građu za svoju doktorsku disertaciju „Katolička Crkva na biokovsko-neretvanskom području u doba turske vladavine". Dana 4. ožujka 1968. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, obranio je svoj doktorski rad, koji je u proširenom izdanju i objavljen 1972. godine.

Na razini Provincije, obnašao je službu tajnika od 1967. do 1970., te je u više mandata bio član različitih provinčijskih Vijeća, kao što su Vijeće za izdavačku djelatnost, Vijeće za FSR, Misijsko vijeće... U dva mandata vršio je i službu vikara samostana u Makarskoj. U subotu 14. siječnja 2017., preminuo je u 99. godini života, 82. redovništva i 75. svećeništva.

„Najduži i najupečatljiviji dio života, fra Karlo je proveo kao profesor povijesne grupe predmeta na Bogosloviji, i to gotovo četiri desetljeća svoga života. Predavao je opću i nacionalnu povijest, povijest Franjevačkog reda i Provincije, starokršćansku arheologiju, staroslavenski, komparativnu povijest religija, islam i znanstvenu metodologiju. Njegovi će ga studenti najviše pamtitи по osebujnom načinu predavanja, po živosti i suživljenosti s predmetnom materijom", naglasio je provincijal Kodžoman, dodavši da je na znanstvenom polju bio vrijedan i izuzetno plodan pisac. Poseban interes, kao povjesničar, pokazivao je za teme i pitanja vezana uz njegov zavičaj i široki prostor Makarskog primorja. „Kačićev arhiv" koji je osnovao kao gvardijan samostana u Zaostrogu, predstavlja najbogatiju zbirku djela i bibliografskih jedinica o fra Andriji Kačiću Miošiću. Zbog njegove zauzetosti oko istraživanja i promocije Kačića, valjda smo ga i prozvali od milja Kačić", kazao je provincijal dodavši da su brojni fra Karlovi radovi objavljivani u crkvenim i civilnim publikacijama, u izdanjima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u etabliranim nacionalnim časopisima... Publicirani su u više od šezdeset različitih časopisa i listova, te u tridesetak različitih zbornika ili drugih prigodnih izdanja.

Za svoj plodni znanstveni, kulturni i duhovni rad i stvaralaštvo nagrađen je i brojnim nagradama i odlikovanjima, među kojima se ističu; odlikovanje dr. Franje Tuđmana - Red Danice Hrvatske s likom Marka Marulića, nagrada za životno djelo Splitsko-dalmatinske Županije, te nagrada Grada Makarske za životno djelo.

Zahvalivši fra Karlu na svemu što je učinio za provinciju Kodožoman je istaknuo da bi njegov „primjer mogao poslužiti i nama, koji se nalazimo još na hodočašcu života, da i mi ostanemo vjerni svom ljudskom i kršćanskom pozivu i poslanju."

Uime dekanu KBF-u Splitu fra Anđelka Domazeta od pokojnika se oprostio umirovljeni profesor fra Jure Brkan, potom i gvardijan fra Ante Čovo, a brojni su uputili svoje brzojave sučuti.

Crkva u Hrvata

Kardinal Andrew Yeom Soo-jung u posjetu Bosni i Hercegovini

Sarajevo, 10.1.2017. (IKA/KTA) - Nadbiskup metropolit glavnog grada Južne Koreje Seoula kardinal Andrew Yeom Soo-jung, koji je ujedno i apostolski upravitelj opustošene biskupije Pyong-yang u Sjevernoj Koreji, posjetio je sa svojim suradnicima od 7. do 10. siječnja biskupijska sjedišta u Banjoj Luci, Sarajevu i Mostaru. Bio je to uzvratni posjet nakon što su vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić i banjolučki biskup Franjo Komarica u kolovozu prošle godine sudjelovali na mirovnoj konferenciji u Južnoj Koreji.

„Zahvaljujem Vam što ćemo zajedno zamoliti svjetlo, snagu i utjehu Duha Svetoga, da On nas i svu drugu našu kršćansku braću i sestre u dragom nam korejskom narodu, prisilno prežalosno podijeljenom u dva dijela i dvije države – te u ovdašnjem drevnom vjernom katoličkom hrvatskom narodu u Bosni – ubuduće čvrsto poveže u bratsko prijateljstvo i duhovno obostrano molitveno zajedništvo“, kazao je biskup Komarica na početku svećane mise u banjolučkoj katedrali. Podsjetivši da je nakon stogodišnjeg progona došla japanska invazija, a potom i bratoubilački rat u Koreji, kardinal Soo-jung je u propovijedi govorio o patnjama Crkve u Sjevernoj Koreji gdje nije ostao nijedan jedini svećenik ili redovnik odnosno redovnica. „Nitko od njih, na čelu s biskupom Pyong-yanga, nije učinio otpadništvo ili pobegao u Južnu Koreju; svi su ubrzo pretrpjeli mučeništvo svjedočeći vjeru u Gospodina“, rekao je kardinal Soo-jung koji je također održao predavanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu te bio gost kardinala Puljića.

Seminar Sustava katoličkih škola za Europu za djelatnike katoličkih školskih centara u BiH

Sarajevo, 10.1.2017. (IKA/KTA) – U Katoličkom školskom centru Sveti Josip u Sarajevu od 8. do 10. siječnja održan je Seminar Sustava katoličkih škola za Europu za djelatnike svih katoličkih školskih centara u BiH o temi „Samovrednovanje nastavnika kao dio profesionalne zadaće i razvoja skrbnih navika u prosvjetnom pozivu“. Seminar je otvorio vrhbosanski pomoćni biskup Pero Sudar, promicatelj katoličkih škola za Europu koji je, izričući dobrodošlicu i pozdrave gostima, predavačima i sudionicima Seminara, napose zahvalio vlc. Mariju Čosiću, ravnatelju Centra i domaćinu XXI. seminara, na uloženom trudu oko njegove pripreme.

Ravnatelj je svima poželio ugodan boravak u prostorijama Centra, nakon čega je uslijedilo obraćanje gostiju i prijatelja Centra, bračnoga para iz Njemačke, koji su u nekoliko faza predstavili projekt „Dobar život za sve“. Govoreći o evanđeoskom samoodrivanju, jednostavnosti i skromnosti, pokušali su i na sudionike seminara prenijeti djelić žara kojim izgaraju za Boga i čovjeka, i potaknuti da štednjom prikupljaju sredstva za ljude koji su u potrebi.

Kotorski biskup Ilija Janjić na seminaru je podijelio duhovna promišljanja na temu „Božje vrednovanje čovjeka - temelj istinskog samovrednovanja“. Biskup Janjić istaknuo je da Božje djelo s nama ima veliki smisao i poruku, zahtijeva i napor da ga se ispravno upozna, prihvati i ostvari. To će biti uspješnije ako se potrudimo upoznati Božji naum s čovjekom. U nastavku je pozvao na vrednovanje samih sebe u onome što jesmo i što činimo promatramo u okvirima zauzetosti za ljepotu svojih duša. Biskup je naglasio i da je opasno svako samovrednovanje koje nema svoje uporište u

Bogu zato što čovjeka vodi prema tome da zasluge pripše sebi, a ne svome Stvoritelju, od kojega potječe svaki dobar dar. Takav način samovrednovanja, objasnio je biskup Janjić, čovjeka neminovno vodi u oholost kojom se udaljava od drugoga čovjeka i svoga Stvoritelja. Ukazao je na polazište u samovrednovanju kada kaže da uzvišenost ljudske osobe dolazi iz vjere i potiče na kriterije samovrednovanja dok govorи da nam treba biti jasno kamo idemo i u čemu je smisao ovozemaljskoga života, jer ništa materijalno ne može zadovoljiti ljudsku dušu, stoga trebamo u sebi i mladima buditi želju za višim.

Tijekom svečanog euharistijskog slavlja u crkvi Kraljice Krunice, na nedjelju Krštenja Gospodinova, u susavlju s biskupom Sudarom i u zajedništvu s drugim svećenicima, biskup Janjić, predvodeći misno slavlje, pjesmom zaziva Duha Svetoga, potom je dublje tumačio važnost Duha Svetoga u životu Svetе obitelji i prvih kršćanska: nijedan se značajan događaj nije zbio u Isusovu poslanju bez djelovanja Duha Svetoga. Istaknuo je važnost Duha Svetoga od kojega primamo vjeru, snagu i milost za autentično življenje kršćanskih vrednota u ovome svijetu.

Drugi dan Seminara počeo je misnim slavlјem u crkvi Kraljice Krunice koje je predvodio ravnatelj Katoličkog školskog centra u Zenici don Ivan Lovrić. Prof. dr. Mirjana Mavrak, moderatorica i predavačica radnoga dijela Seminara, održala je uvodnu riječ o ishodima učenja i očekivanjima, a potom je najavila predavanje prof. dr. Snježane Mališa, koja je u I. dijelu svoga izlaganja pod nazivom "Poziv učitelja - od kompetencije do formacije", između ostalog, istaknula da je svaki poziv utemeljen u Bogu i da se ostvaruje u odnosu s Bogom i ljudima, pritom je zaključila da poziv ne uključuje samo zanimanje, nego se odnosi na cijelokupnost čovjekova života. Navođenjem Isusovih karakteristika kao učitelja (autoritet, ljubav, mudrost, izostanak osobnih interesa) i tumačenjem pozitivnih karakteristika nekih drugih biblijskih likova, pružila je jasniju sliku o svemu onome što povezuje duhovni rast s profesionalnim rastom i razvojem osobe. U drugome dijelu predavanja prof. Mališa je pozvala da se ne bojimo nesavršenosti i slomljenosti, ni svojih ni svojih učenika, nego da u njima prepoznajemo nove mogućnosti i ljepotu, i dodala da nam je Bog najbliži u našim slomljenostima i da Ga u njima najlakše prepoznajemo. Profesorica je na kraju u prilog tomu citirala misao: Kada ljubav postane glavni predmet u školi života, svi ostali mogu biti izborni (Jože Prudeus).

U poslijepodnevnom dijelu programa prof. dr. Mirjana Mavrak i prof. mr. Jelena Šmigoc Brkić dalnjim tumačenjem teme "Samovrednovanje nastavnika kao dio profesionalne zadaće i razvoja skrbnih navika u prosvjetnom pozivu" potaknuli su zauzetiji osvrт na sebe i prosudbu vlastitoga rada. Zaključci predavanja su vođeni i ishodišnom mišlju: ispravno samopoimanje i samovrednovanje vode očuvanju mentalnoga zdravlja i kvalitetnijoj skrbi za sebe i druge.

Poslijepodnevno predavanje trebala je održati i prof. mr. Sandra Bjelan Guska, ali je iz zdravstvenih razloga bila sprječena.

Radni dio drugoga dana Seminara završen je večernjom molitvom koju su animirali djelatnici KŠC-a Bihać. Uslijedilo je druženje i zajedništvo u predvorju Centra uz glazbu, pjesmu, ugodan razgovor i ukusan objed.

Treći i završni dan Seminara Sustava katoličkih škola za

Europu započeo je misnim slavlјem koje je predvodio biskup Sudar u zajedništvu s drugim svećenicima. U svom je duhovnom promišljanju skrbno i očinski pozvao da svoj život izručimo i podložimo Bogu, od kojega možemo primiti potrebnu milost za borbu protiv vlastitih slabosti i jasnoću u otkrivanju čovjekove veličine.

Nakon mise nastavnici su imali priliku za aktivnu raspravu o bitnim stvarima po pitanju udžbenika, matura i svega važnoga što se tiče nastavnoga i izvannastavnoga procesa.

Na kraju su se sudionici ponovno okupili u auditoriju škole gdje je biskup Sudar svečano dodijelio nagradu i priznanje P. Erich von Brandis Tonki Divković, prof. kemije u Općoj gimnaziji KŠC-a Sveti Franjo Tuzla.

Subotica: Održan 25. „Razgovor“ Katoličkog društva „Ivan Antunović“

Subotica, 13.1.2017. (IKA) - U sklopu Dana biskupa Ivana Antunovića 2017., 13. siječnja u pastoralnom centru "Augustinianum" u Subotici održan je 25. "Razgovor" Katoličkoga društva "Ivan Antunović". Razgovor je svake godine posvećen jednoj od aktualnih tema hrvatske zajednice u Republici Srbiji ili nekoj aktualnoj i važnoj temi za život Katoličke Crkve.

Ove godine "Razgovor" je posvećen strategiji obrazovanja na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji. Aktualnu situaciju školovanja na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji prikazala je Jasna Vojnić, potpredsjednica Odbora za obrazovanje Hrvatskoga nacionalnog vijeća. Ona je kao glavnu poteškoću školovanja na hrvatskom jeziku u R. Srbiji, uz dugogodišnji problem nedostatka udžbenika, istaknula i mali broj upisanih đaka u hrvatske odjele. Riječ je o svega oko 5% onih koji bi mogli pohađati hrvatske odjele. Stoga je kao glavni strateški cilj postavila promoviranje školovanja na hrvatskom jeziku kao i planiranje osnivanja Hrvatskoga školskog centra u Subotici u koji bi dolazila sva djeca iz Subotice i okolice. Nije isključila ni mogućnost da to bude Katolički školski centar, koji bi po mišljenju mnogih, bio prihvativiji ali za to sada u R. Srbiji ne postoji zakonska osnova.

O djelovanju četiri katoličke škole u Požegi govorio je ravnatelj Katoličke osnovne škole u Požegi preč. Želimir Žuljević.

Na počeku skupa okupljene je pozdravio predsjednik Katoličkoga društva "Ivan Antunović" mons. Stjepan Beretić. Raspravom nakon izlaganja ravnao je tajnik Društva "Ivan Antunović" dr. Ivica Ivanković Radak a program je vodila Klara Dulić.

Dani biskupa Ivana Antunovića započeli su u nedjelju 8. siječnja misom u katedrali-bazilici Sv. Terezije u Subotici. Misu za pokojnog biskupa Antunovića predvodio je Siniša Tumbas Loketić, župnik iz Selenče i novi urednik katoličkog lista „Zvonik“ u zajedništvu s tajnikom Društva „Ivan Antunović“, dr. Ivicom Ivankovićem Radakom, tajnikom Subotičke biskupije mr. Mirkom Štefkovićem, te dr. Andrijom Anišićem, urednikom hrvatske redakcije Radio Marije Srbije.

Na misi je pjevalo katedralni zbor „Albe Vidaković“ pod ravnateljem Miroslava Stantića. Na misi su uz članove Društva sudjelovali i brojni vjernici, poštovatelji života i djela biskupa Ivana Antunovića.

29. božićni dani hrvatskih katolika u Ljubljani i Sloveniji

Ljubljana, 15.1.2017. (IKA) - Završna svečanost XXIX. božićnih dana hrvatskih katolika u Ljubljani i Sloveniji održana je u nedjelju 15. siječnja u franjevačkoj crkvi Marijina Uznesenja na Tromostovju u Ljubljani. Svečanost je počela bogoslužjem koje je predvodio vojni biskup u Bosni i Hercegovini Tomo Vukšić u suslavljku s ljubljanskim pomoćnim biskupom Francom Šuštarom, ravnateljem Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislavom Markićem i domaćinom, voditeljem HK misije u Ljubljani fra Markom Prpom.

U glazbenom dijelu sudjelovao je zbor župe Šturge-Ajdovčina, koji je nakon mise održao prigodni božićni koncert. Svečanost je završila druženjem u franjevačkom samostanu uz prigodi agape.

Proslavljen nebeski zaštitnik župe Stara Rijeka u BiH

Župa Stara Rijeka je utemeljena 1850. godine. Prije rata imala je oko 1600 župljana. Jedno od njenih sela – Briševo – doživjelo je u ljetu 1992. užasan pokolj od strane srpske vojske. Danas u cijeloj župi živi oko 90 župljana

Stara Rijeka, 15.1.2017. (IKA/TABB) - Župljeni tijekom rata nasilno opustjeli župe Stara Rijeka, prepolovljene entitetskom granicom između Sanskog Mosta i Ljubije (kod Prijedora) u BiH svečano su 15. siječnja liturgijski proslavili svetkovinu nebeskog zaštitnika župe sv. Antuna opata.

Svečanu koncelebriranu misu predvodio je banjolučki biskup Franjo Komarica, zajedno sa župnim upraviteljem vlč. Draženom Mirčićem, dekanom fra Ivicom Matićem, umirovljenim svećenikom Jerkom Klincem i tajnikom vlč. Borisom Jorgićem.

Osim nekoliko desetina preostalih domaćih župljana, na misi su se okupili i prognani župljani koji žive u okolini Zagreba i Bjelovaru, te njihovi prijatelji u narodnim nošnjama iz okolice Bihaća.

Biskup je u propovijedi, između ostalog, zahvalio nazočnima na njihovoj ustrajnosti u vjeri svojih predaka te u vjernosti svome rodnom kraju. Obodrio ih je da tako nastave i u budućnosti.

Nakon mise nastavljeno je bratsko druženje uz pjesmu i svirku svih prisutnih za obiteljskim stolom u župnoj dvorani, za što se pobrinula vrlo aktivna udruga prognanih Starorječana u RH.

Župa Stara Rijeka je utemeljena 1850. godine. Prije rata imala je oko 1600 župljana. Jedno od njenih sela – Briševo – doživjelo je u ljetu 1992. užasan pokolj od strane srpske vojske. Danas u cijeloj župi živi oko 90 župljana. Nikakva obnova porušenih domova i infrastrukture se nije u poraću dogodila, jer su tamošnji katolici od strane vlasti oba entiteta potpuno zaboravljeni.

Inozemne vijesti

Kardinal Erdö: Ugnjetavanje religije nije rješenje!

Vatikan, 11.1.2017. (IKA) - Nadbiskup Ostrogon-Budimpešte kardinal Peter Erdö na otvaranju Europskoga katoličko-pravoslavnog foruma 9. siječnja u Parizu upozorio je: „Ugnjetavanje religije i vjerskog iskustva ne može biti rješenje. Ne smije biti negiranja Boga kako bi se izbjeglo napetosti. Naprotiv, sekularizam slablji život društva i jedino što donosi je nesigurnost.“ Kardinal se posebno usredotočio na vezu između vanjske opasnosti fundamentalizma te individualističkog i konzumerističkog društva. „Tko nas to ugrožava? Tko to ne osjeća potrebu poštovati ljudsku osobu te brinuti o njenom dostojanstvu“, upitao je kardinal delegate. „Vidimo porast želje za radikalnošću i životom koji nije banalan, i to osobito među mladima. No, ova želja ne mora sa sobom nužno donijeti i fundamentalizam te, još manje, mržnju prema drugome, već nas radije dovodi do toga da ljubimo Boga svim srcem svojim i svoga bližnjega kao samoga sebe, kao što je Isus naučavao“, kazao je kardinal Erdö, prenosi Radio Vatikan. Na susretu sudjeluje dvanaest predstavnika Pravoslavnih Crkvi u Europi te dvanaest predstavnika Katoličke Crkve. Raspravlja se o temi Europe koja je u strahu pred fundamentalističkim terorizmom, o ulozi kršćanstva i ekumenskom dijalogu, te o vrijednosti ljudske osobe i vjerske slobode. Europski katoličko-pravoslavni forum ustanovljen je godine 2008. kako bi ispitao ona antropološka, pastoralna i kulturološka pitanja koja su važna i katolicima i pravoslavnima. Pozornost je također usmjerena na moralna i društvena pitanja koja pogadaju kako sadašnje, tako i buduće generacije. Većina članova Foruma su biskupi: 10 pravoslavnih i 8 katoličkih.

L'Osservatore Romano pokreće novo tjedno izdanje

Rim, 12.1.2017. (IKA) - U Tiskovnom Uredu Svetе Stolice predstavljeno je novo tjedno izdanje vatikanskog dnevnika „L'Osservatore Romano“ na talijanskom jeziku. Predstavljanju su nazočili pročelnik Tajništva za komunikaciju mons. Dario Vigano i glavni urednik dnevnika Giovanni Maria Vian. Ovo je još jedan u nizu izazova, kazao je na predstavljanju mons. Angelo Becciu, zamjenik za opće poslove Državnoga tajništva, posebno zbog toga što ulaganje u tiskane medije danas baš i nije u trendu. Novo tjedno izdanje uklapa se u širi kontekst reforme medija Svetе Stolice. zajedno s Papom koji nas poziva da se „otvorimo svijetu, nevjernicima, laicima“, L'Osservatore Romano želi biti most prema različitim sferama društva i otvarati dijalog, posebno s intelektualcima, oko tema kao što su ekologija i nastojanja za mirom. Mons. Becciu je na primjeru posredničke uloge biskupa u DR Kongo istaknuo koliko je važno da Crkva ima svoje mjesto u razrješenju kriznih stanja i da dnevnik Svetе Stolice prati takve inicijative. Osim priloga posvećenih Vatikanu, u tjednom izdanju naći će se prilozi s temama iz svijeta, kulturnim i vjerskim, o kojima će pisati ugledni katolički, ali i nekatolički komentatori. Između ostalog, u novo izdanje vatikanskog dnevnika bit će uklapljen i mjesečni prilog „Žene, Crkva, svijet“. Glavni urednik Vian pozdravio je „timski rad“ 60 novinara toga dnevnika koji svoje vijesti odašilje na sedam jezika: talijanskom, francuskom, engleskom, španjolskom, portugalskom, njemačkom i poljskom. Tijekom 2017. nastavit će se proces integracije rada na zajedničkom internetskom portalu medija Svetе Stolice.

Američki biskupi pozivaju na izgradnju „kulture susreta“

Washington, 13.1.2017. (IKA) - Katolici bi trebali raditi na izgradnji „kulture susreta“ koja očituje djelatnu ljubav i empatiju prema seliocima, poručili su čelnici Američke biskupske konferencije. „Naša braća i sestre, koji su prisiljeni seliti se, trpe strašnu odvojenost od svojih obitelji i često se suočavaju s teškim ekonomskim uvjetima i to do te mjere da nemaju ni za osnovne životne potrebe“, istuče se u poruci koju potpisuju predsjednik Američke BK kardinal Daniel DiNardo, te potpredsjednik nadbiskup Jose Gomez, prenosi Radio Vatikan.

„Izbjeglice bježe iz svojih zemalja zbog rata i progona koji ih sile na to da riskiraju sve kako bi dobili priliku da žive u miru“, ističe se u poruci objavljenoj povodom Nacionalnog tjedna selilaštva, koji je posvećen razmišljanju o okolnostima s kojima se suočavaju seliocci, uključujući useljenike, izbjeglice, djecu kao i žrtve trgovine ljudima. U skladu s Papinim ustrajanjem na važnosti susreta u kršćanstvu, u poruci su čelnici Američke BK pisali o „kulturi susreta“ koja pridonosi jedinstvu i zajedničkim težnjama. Proteklih godina azil su tražile izbjegličke obitelji iz zemalja koje su pogodjene sukobima, kao što su Sudan i Sirija. Tisuće iračkih kršćana je raseljeno zbog progona ISIL-a i većina njih se nalazi u izbjegličkim kampovima. Bol i patnja selilaca i izbjeglica je prilika za iskazati milosrđe, smatraju katolički vođe. ABC News tako je nedavno izvijestio o jednom američkom paru koji je pomogao više od 100 kršćanskih izbjeglica da se iz Iraka presele u SAD.

„Kao katolici u Sjedinjenim Američkim Državama, većina nas može pronaći priče iz naših vlastitih obitelji: roditelja, djedova i baka ili pradjedova i prabaka, koji su napustili svoju domovinu kako bi došli u Ameriku“, napisali su biskupi, potičući Amerikance na suošćanje s ljudima koji imaju slične priče kao i njihovi preci. Kardinal DiNardo i nadbiskup Gomez komentirali su muku i probleme s integracijom u prošlosti. „Strah i nesnošljivost“ testirali su melting pot, ali je SAD nadišao te prepreke i postao uključivo društvo, istaknuli su nadbiskupi. „Bilo da su dolazili iz Irske, Italije ili koje već zemlje, prijašnje generacije su se susretale s bigotizmom“, pišu te potiču da Nacionalni tjedan selilaštva bude prilika da se radi kako na osiguravanju vanjskih granica zemlje, tako i na prihvaćanju onih najranjivijih.

Južni Sudan: Nadbiskup poziva predsjednika na pomilovanje svih političkih zatvorenika

Juba, 13.1.2017. (IKA) - „Molim predsjednika da pomiluje sve političke zatvorenike, kao i one koji su uhićeni zbog manjih prekršaja te one koji su možda uhićeni zbog glasina i propagande“, zatražio je od predsjednika Južnog Sudana nadbiskup glavnoga grada Jube Paulino Lukudu Loro, prenosi Radio Vatikan. Predsjednik Salva Kiir promiće „nacionalni dijalog“ kako bi omogućio svojoj zemlji da izađe iz ozbiljne političke i vojne krize koja je započela nakon pokušaja državnog udara u prosincu 2013. godine. Nadbiskup Lukudu pohvalio je inicijativu predsjednika Kiira, no pritom je istaknuo da istinski dijalog kreće od opruštanja. Unatoč neizvjesnoj situaciji, božićni blagdani prošli su mirno u većem dijelu zemlje.

„Ne bojte se slušati Duha koji vam predlaže odvažne odabire“

Papina poruka mladima povodom objavljivanja pripremnog dokumenta za Biskupsku sinodu o temi „Mladi, vjera i razlučivanje zvanja“

Vatikan, 13.1.2017. (IKA) - Ne bojte se slušati Duha koji vam predlaže odvažne odabire, poručio je papa Franjo mladima u pismu povodom objavljivanja pripremnog dokumenta za Biskupsku sinodu o temi „Mladi, vjera i razlučivanje zvanja“, koja bi se trebala održati u listopadu 2018. godine, prenosi Radio Vatikan. Papa je mladima kazao da su njima upućene riječi koje je Bog uputio Abrahamu: „Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog, u krajeve koje će ti pokazati“ (Post 12,1). To su riječi Oca koji ih poziva da „idi“, da se upute prema nepoznatoj budućnosti, koja će ih sigurno dovesti do ispunjenja. „Pozivam vas da čujete Božji glas koji odzvana u vašem srcu po Duhu Svetom“, ističe se u poruci. „Kad je Bog rekao Abramu: ‘Idi!’, zasigurno mu nije rekao da se udalji od svoje obitelji ili da se povuče iz svijeta. Abram je primio neodoljiv poziv, izazov da napusti sve te se uputi u novu zemlju. A što je ta 'nova zemlja' za nas danas ako li ne pravednije i bratskije društvo za kojim vi mlati duboko težite i koje želite izgraditi sve do krajeva zemlje?“ Papa je istaknuo kako ovo 'idi!' nažalost ima i jedno drugo značenje: zloporaba moći, nepravda i rat. Mnogi mlati „su izvrgnuti stvarnim prijetnjama nasilja“ te su prisiljeni pobjeći iz svoje domovine, ali „krik tih mladih dopire do Boga, kao i onaj krik Izraelaca, kada ih je faraon porobio i tlačio“. „Isus te gleda i poziva te da ideš s Njim“, poručio je Sveti Otac mlatima. Za Papu je od ključne važnosti razlučivanje, „također u pratnji stručnih vodiča“, kako bi mlati otkrili Božji plan za svoj život. „Čak i kada se vaše putovanje čini neizvjesnim te padnete - Bog, bogat milosrđem, pružit će svoju ruku kako bi vas podigao.“

Sveti Otac potom se prisjetio kada su mlati na njegov upit: „Možemo li promijeniti stvari?“ usklknuli: „Da!“ „Taj usklik došao je iz vaših mlađih srca koja ne toleriraju nepravdu i koja se ne mogu pokloniti pred 'kuljom odbacivanja', niti popustiti pred 'globalizacijom ravnodušnosti'. Poslušajte krik što dolazi iz vaše nutrine“, kazao je papa Franjo. Smatra da se ne trebaju bojati poslušati Duha koji im predlaže odvažne odabire, te im je rekao da ne odgađaju „kada ih savjest poziva da riskiraju kako bi naslijedovali Učitelja“. Papa je kazao kako Crkva također želi čuti njihove sumnje i kritike.

Predstavljen pripremni dokument za Biskupsku sinodu

Vatikan, 13.1.2017. (IKA) - U Tiskovnom uredu Svetе Stolice 13. siječnja predstavljen je pripremni dokument za sljedeću Biskupsku sinodu, o temi „Mladi, vjera i razlučivanje zvanja“, na kojoj se želi pronaći najbolji način na koji pomoći mlatima da prepoznaju i prihvate poziv na život u punini, te kako bi im se djelotvornije naviještalo Evandelje. Dokument pokreće razdoblje savjetovanja čitavoga Božjeg naroda, a upućen je biskupskim konferencijama, Vijećima poglavara katoličkih Istočnih Crkvi, dikasterijima Rimske kurije, i Uniji vrhovnih poglavara. Predviđene su i konzultacije s mlatima putem internetske stranice, prenosi Radio Vatikan.

Otvarami susret s novinarima, kardinal Lorenzo Baldasseri, glavni tajnik Biskupske sinode, predstavio je strukturu dokumenta čija je svrha skupiti informacije o sadašnjem društveno-kulturnom stanju mlatih u dobi između 16 i 29 godina, u različitim sredinama u kojima žive, kako bi ga se moglo razumjeti u vidiku sljedećih pripremnih događaja za

biskupsku sinodu. Dokument je podijeljen na tri dijela: prvi je upravo uvid u stvarnost, drugi ističe važnost rasuđivanja, a treći je usredotočen na pastoralno djelovanje crkvene zajednice. Crkva, naime, želi pomoći mlatima u otkrivanju i ostvarivanju njihova poziva.

Valja objasniti da se pojma 'zvanje' treba shvatiti u širem smislu i da se odnosi na čitav niz mogućnosti za konkretno ostvarivanje vlastita života u radosti ljubavi i u punini koja proizlazi iz darivanja sebe Bogu i drugima, rekao je kardinal. Pripremni dokument upotpunjuje upitnik pomoću kojega će se skupiti statistički podaci o svakoj mjesnoj Crkvi, odgovori na razna pitanja kako bi se svaka situacija bolje protumačila, i na kraju, razmjena dobrih pastoralnih praksi koje se već provode, kako bi pomogle cijeloj Crkvi, napomenuo je glavni tajnik Biskupske sinode te istaknuo da će i sami mlati biti uključeni u to pripremno razdoblje, i to putem Interneta na kojemu će biti predviđeno mjesto gdje će se skupljati njihova očekivanja i svjedočanstva iz života.

O razlozima održavanja sinode posvećene mlatima govorio je biskup Fabio Fabene, dotajnik Biskupske sinode, te kazao da se sljedeća sinoda ne želi samo pitati kako pomoći mlatima u raspoznavanju njihove životne odluke u svjetlu Evangelijskog, nego želi također čuti želje, projekte i snove mlatih, kao i teškoće na koje nailaze kako bi ostvarili svoj nacrt u službi društva u kojemu žele biti aktivni protagonisti. Mlati će se, među ostalim, moći uključiti i u brojne druge inicijative, kao što su molitvena bdjenja, međunarodni susreti, i koncerti. Odgovori iz upitnika sadržanoga u pripremnom dokumentu, kao i odgovori mlatih, bit će temelj za sastavljanje radnoga dokumenta, odnosno dokumenta instrumentum laboris, koji će biti glavno uporište za rasprave sinodskih otaca.

Papa o neodgovornoj globalizaciji

Vatikan, 14.1.2017. (IKA) - Trebamo naučiti „su-osjećati“ s onima koji trpe zbog progona, samoće, prisilnog seljenja ili odvojenosti od svojih obitelji, kazao je papa Franjo 14. siječnja sudionicima Okruglog stola Globalne zaklade, koji se ovih dana sastaju u Rimu. Papa je podsjetio da su se sudionici nadahnuti geslom zaklade „Zajedno težimo globalnom općem dobru“ okupili kako bi razlučili pravedne načine ostvarivanja „kooperativne“ globalizacije, koja stoji nasuprot globalizaciji ravnodušnosti. „Vi tražite načine kako osigurati da globalna zajednica ... ostvari međunarodne ciljeve i obveze koji su proglašeni i usvojeni, poput Agende 2030. za održivi razvoj“, kazao je. Sveti Otac poručio je kako je svjetski gospodarski sustav, koji odbacuje muškarce, žene i djecu koje više ne smatra korisnima ili produktivnima prema kriterijima svjetskog biznisa ili drugih organizacija, neprihvatljiv i to zato što je nečovječan. „Ovaj nedostatak brige za osobe je znak nazadovanja i dehumanizacije u svakom političkom ili gospodarskom sustavu“, upozorio je Papa, prenosi Radio Vatikan, te nastavio: „Oni koji odbacuju ili dopuštaju da se drugi odbace – radilo se to o izbjeglicama, zlostavljanju ili porobljenju djeci, ili siromašnima koji umiru vani na hladnoći – oni sami postaju poput strojeva bez duše. Ta oni implicitno prihvataju načelo da će i oni sami – prije ili kasnije – biti odbačeni, i to kada više ne budu korisni društvu koje je boga novca stavilo u središte pažnje.“

Papa je podsjetio kako je sv. Ivan Pavao II. 1991. u dokumentu Centesimus Annus upozorio na opasnost ideologije kapitalizma, koja se malo ili nimalo zanima za stvarnosti marginalizacije, izrabljivanja i ljudskog otuđenja; koju određuje manjak brige za velik broj ljudi koji još žive u uvjetima teškog materijalnog i moralnog siromaštva, te slijepa vjera u razuzdan i slobodan razvoj tržišnih sila. Sveti

Ovac naglasio je da to nije put kojim treba ići, no nažalost su se te opasnosti, na koje je upozoravao sv. Ivan Pavao II., većim dijelom ostvarile. Papa je istaknuo i konkretna nastojanja nekih pojedinaca i institucija koji su radili i rade da otklone zla koja je proizvela neodgovorna globalizacija. Osoba koja ta nastojanja simbolizira i sažima je sv. Majka Terezija iz Kolkate. „Sagnula se kako bi utješila najsiromašnije od siromašnih, koji su ostavljeni da umru na cesti, prepoznavajući u svakom od njih njihovo bogomodano dostojanstvo. Prihvaćala je svaki ljudski život – nerođeni, napušteni i odbačeni – te je učinila da moćnici ovoga svijeta čuju njezin glas, pozivajući ih da priznaju zločin siromaštva za koje su oni sami bili odgovorni”, rekao je Sveti Otac. Takvo postupanje može dovesti do solidarne i kooperativne globalizacije. Nužno je prije svega da svatko od nas nadide ravnodušnost prema potrebama siromašnih. Trebamo naučiti „su-osjećati” s onima koji trpe zbog progona, samoće, prisilnog seljenja ili odvojenosti od svojih obitelji. Trebamo naučiti „trptjeti s” onima koji nemaju pristupa zdravstvenoj njezi ili koji podnose glad, hladnoću ili vrućinu.”

Papa Franjo smatra da će upravo to suočećeće omogućiti odgovornima u finansijskom i političkom svijetu da upotrijebe svoju pamet i resurse ne samo da upravljaju i nadgledaju učinke globalizacije, već da pomognu vođama na različitim političkim razinama popraviti, promijeniti smjer gdje je to nužno. Politika i gospodarstvo trebali bi uključivati i ostvarivanje kreposti razboritosti. Sveti Otac prisutne je potaknuo da se stalnu nadahnjuju socijalnim naukom Crkve dok nastavljaju svoja nastojanja oko promicanja kooperativne globalizacije, surađujući s civilnim društvom, vladama, međunarodnim tijelima, akademskim i znanstvenim zajednicama te drugim zainteresiranim stranama.

Papa primio palestinskoga predsjednika

Razgovarali su o mirovnom procesu na Bliskom istoku i važnosti zaštite svetih mjesta

Vatikan, 14.1.2017. (IKA) - Papa Franjo primio je 14. siječnja u Vatikanu predsjednika Palestinske države Mahmouda Abbasa. Tijekom susreta, koji je trajao 25 minuta, kako je priopćeno iz Tiskovnoga ureda Svetе Stolice, razgovarali su o mirovnom procesu na Bliskom istoku, a spomenuta je i važnost zaštite svetih mjesta.

Bio je to susret u znaku mira na Bliskom istoku. Papa Franjo i palestinski predsjednik Mahmoud Abbas, poznatiji kao Abu Mazen, „razgovarali su o mirovnom procesu” na Bliskom istoku, izražavajući nadu da se obnove izravni pregovori između stranaka kako bi se okončalo nasilje, koje civilnom stanovništvu uzrokuje užasne patnje, te postiglo pravedno i dugogodišnje rješenje. U tu svrhu, sugovornici su poželjeli da se, s potporom međunarodne zajednice, poduzmu mјere za poticanje uzajamnoga povjerenja te pridonose stvaranju ozračja koje omogućuje donošenje odvažnih odluka u korist mira. Posebna je pozornost posvećena „drugim sukobima koji muče to područje”.

Papa i predsjednik Abbas ponovno su „podsetili na važnost zaštite svetih mjesta za sve vjernike triju abrahamskih religija, ističe se u priopćenju, prenosi Radio Vatikan.

Istaknuti su dobri odnosi između Svetе Stolice i Palestine, potvrđeni Globalnim ugovorom 2015. godine, koji se odnosi na važne vidike života i djelovanja Crkve u palestinskom društvu. U tom kontekstu, Papa i Abbas su istaknuli važan prinos katolika u promicanju ljudskoga dostojanstva i u potpori potrebitima, osobito u području odgoja, zdravstva i potpore.

Kardinal Turkson o Svjetskom danu selilaca i izbjeglica

Vatikan, 15.1.2017. (IKA) - U Crkvi se 15. siječnja slavi 103. svjetski dan selilaca i izbjeglica, ove godine o temi „Maloljetni selioci, ranjivi i bez glasa”. U poruci za taj dan, papa Franjo pozvao je kršćansku zajednicu i cijelo građansko društvo da dadu odgovore na dramu milijuna djece i mlađih, koji su, u bijegu od ratova, nasilja, siromaštva i prirodnih nepogoda, često uvučeni u opći tijek migracija sami, bez pratnje odraslih. Tom temom, kako je objašnjeno u priopćenju Papinskoga vijeća za dušobrižništvo selilaca i putnika, Sveti Otac želi privući pozornost na najmanje među malenima. Djeca često sama stignu na odredište, ali nisu u stanju dati da se čuje njihov glas, te lako postaju žrtve teških kršenja ljudskih prava. Obilježavanje toga dana svoje početke ima u okružnom pismu „Žalost i zabrinutost” koje je Sveta kongregacija konzistorija, 6. prosinca 1914. godine poslala talijanskim biskupima. U njemu je prvi put iznesen zahtjev za ustanovljenjem jednoga dana u godini, posvećenoga senzibiliziranju na pojavu migracija, te promicanju prikupljanja priloga za pastoralni rad s talijanskim emigratima i za obrazovanje misionara za iseljeništvo. Posljedica je toga pisma bilo obilježavanje prvoga Svjetskog dana selilaca i izbjeglica 21. veljače 1915. godine.

Osvrnuvši se u razgovoru za Radio Vatikan na izazove koje problem migracija postavlja pred Crkvu, kardinal Peter Appiah Turkson, predsjednik Dikasterija za promicanje cjelovitoga ljudskog razvoja, istaknuo je da su sve teme povezane s migracijama izazov za Crkvu, za vjeru, za kršćanstvo, i za samo ljudsko biće. Ako toliko govorimo o dostojanstvu osobe, onda je upravo zadaća Crkve učiniti da se to dostojanstvo poštuje u svim situacijama i uvjetima.

Želja je Crkve da svi ljudi žive u miru u mjestima iz kojih potječu kako bi rasli u dostojanstvu i kao Božja bića stvorena na Njegovu sliku. Kada, međutim, iz bilo kojega razloga, selilaštvo postane pojava koju iskušavaju i djeca, znači da se nalazimo pred problemom koji postaje još ozbiljniji i zahtjeva pomoć te da svi postanemo svjesni toga, istaknuo je kardinal Turkson.

Papa primio predsjednika Gvineje

Vatikan, 16.1.2017. (IKA) - Papa Franjo primio je 16. siječnja predsjednika Republike Gvineje Alphu Condea, s pratnjom, koji se nakon toga susreo s Papinim državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i nadbiskupom Paulom Richardom Gallagherom, tajnikom za odnose s državama. Tijekom srdaćnih razgovora, istaknuti su postojeći dobri odnosi između Svetе Stolice i Gvineje, s naglaskom na brojnim pitanjima od zajedničkog interesa, kao što su cjeloviti razvoj osobe, očuvanje okoliša, borba protiv socijalne nepravde i siromaštvo te razvoj odgovarajućih politika za suočavanje s problemom selilaštva. U tom kontekstu, strane nisu zanemarile istaknuti važnu ulogu i doprinos ponuđen Gvineji od strane katoličkih ustanova, posebice u području obrazovanja i zdravstva, kao i u promicanju međureligijskoga dijaloga s muslimanskim zajednicom. Pozornost je zatim usmjerenja i na političko i društveno stanje u regiji, s posebnim osvrtom na konkretne napore Republike Gvineje, u pogledu mira, ističe se u priopćenju Tiskovnog ureda Svetе Stolice, prenosi Radio Vatikan.

Prilog dokumenti

Psalm 115. Lažne nade u idole

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 11. siječnja 2017.

Draga braće i sestre, dobar dan!

U mjesecu prosincu prošle godine i u prvom dijelu siječnja ove godine slavili smo vrijeme došašća a zatim božićno vrijeme: to je razdoblje liturgijske godine koje budi u Božjem narodu nadu. Nadati se primarna je čovjekova potreba: gajiti nadu u budućnost, vjerovati u život, ono što se naziva "misliti pozitivno".

Ali je važno tu nadu staviti u ono što doista može pomoći živjeti i dati smisao našem životu. Zbog toga nas Sveti pismo upozorava na lažne nade: one lažne nade koje nam nudi svijet, raskrinkavajući njihovu beskorisnost i pokazujući njihovu ludost. I to čini na razne načine, ali prije svega tako da prokazuje kako su lažni idoli u koje je čovjek neprestano u napasti stavljeni svoje povjerenje, pretvarajući ih u nešto u što polaže svoju nadu.

Na osobit način proroci i mudraci insistiraju na tome, dotičući neuralgičnu točku vjernikova puta vjere. Jer vjerovati znači uzdati se u Boga – onaj tko vjeruje, uzda se u Boga –, ali dođe trenutak u kojem, u susretu sa životnim teškoćama, čovjek iskusi krhkost tog pouzdanja i osjeti potrebu za različitim sigurnostima, opipljivim, konkretnim sigurnostima. Uzdam se u Boga, ali nalazim se u pomalo ružnoj situaciji i imam potrebu za malo konkretnijom sigurnošću. I tu se krije opasnost! Tada smo naime u napasti tražiti utjehe, pa i one prolazne, koje će, čini se, ispuniti prazninu samoće i ublažiti napor vjere. I mislimo da ćemo ih moći naći u sigurnosti koju može dati, na primjer, novac, u savezništvima s moćnicima, u svjetovnostima, u lažnim ideologijama. Katkad ih tražimo u bogu koji se može prikloniti našim zahtjevima ili nekom magijom intervenirati da promijeni stvarnost i učini je onakvom kakvu je mi želimo; to je, upravo, idol koji kao takav ne može učiniti ništa, to je nemoćni i lažni idol. Ali mi volimo idole, kako ih volimo! Jednom sam u Buenos Airesu morao otiti od jedne crkve do druge, bile su jedna od druge udaljene otprilike tisuću metara. A išao sam pješice. Između je bio jedan park, a u parku su bili mali stolovi, kojih je bilo mnogo, za kojima su sjedili vidovnjaci. Park je bio pun ljudi, stajali su i u redu. Ljudi bi im pružali ruku a oni bi počeli govoriti, ali govorili su uvijek isto: ima žena u tvome životu, neka sjena se približava, ali sve će na kraju ispasti dobro... I na kraju bi plačali. I to ti daje sigurnost? To je sigurnost – dopustite da upotrijebim taj izraz – jedne gluposti. Ići vidovnjaku ili vidovnjakinji koji tumače karte: to je idol! To je idol, a kad smo snažno vezani uz njega kupujemo lažne nade. Dok onu nadu besplatnosti, koju nam je donio Isus Krist, položivši slobodno život za nas, u tu se nadu ne uzdamo toliko.

Jedan psalm pun mudrosti oslikava nam na vrlo sugestivan način lažnost tih idola koje svijet nudi našoj nadi i u koje su ljudi svih vremena u napasti pouzdati se. To je Psalm 115 u kojem se kaže:

"Idoli su njihovi srebro i zlato,
ljudskih su ruku djelo.
Usta imaju, a ne govore,
oči imaju, a ne vide.
Uši imaju, a ne čuju,
nosnice, a ne mirišu.
Ruke imaju, a ne hvataju,
noge imaju, a ne hodaju;
glas im iz grla ne izlazi.

Takvi su i oni koji ih napraviše
i svi koji se u njih uzdaju" (tr. 4-8).

Psalmist nam predstavlja, pa i na pomalo ironičan način, apsolutno prolaznu stvarnost tih idola. I moramo shvatiti da se ne radi samo o slikama načinjenim od metala ili drugog materijala, već također o onima koje su plod našeg duha, kad se uzdamo u ograničene stvarnosti koje pretvaramo u apsolutne, ili kad svodimo Boga na naše sheme i naše predodžbe božanstva; bog koji nam je sličan, shvatljiv, predvidljiv, upravo poput idola o kojima se govoriti u ovome psalmu. Čovjek, slika Božja, gradi si jednoga boga na vlastitu sliku, a ta je slika silno manjkava: ne osjeća, ne djeluje, i prije svega ne može govoriti. Ali, mi radije idemo idolima nego Gospodinu. Mnogo nas puta više ispunjavaju zadovoljstvom prolazne nade koje ti daje taj lažni idol, nego velika sigurna nada koju nam daje Gospodin.

Nadi u Gospodina života koji je svojom Riječju stvorio svijet i vodi naše živote, suprotstavlja se pouzdavanje u nijeme kipove. Ideologije s njihovom umišljenošću da su apsolutne, bogatstva – a to je veliki idol, – moć i uspjeh, ispravnost, s njihovom iluzijom vječnosti i svemoći, vrijednosti poput tjelesne ljepote i zdravlja, kad postanu idoli za koje se sve žrtvuje, sve su to stvarnosti koje smućuju duh i srce i namjesto da snaže život vode prema smrti. Ružno je čuti i zadaje bol duši ono što sam jednom, prije više godina, čuo u biskupiji Buenos Aires: neka krasna žena, veoma lijepa, razmetala se svojom ljepotom, komentirala je kao da je to nešto sasvim prirodno: "Da, morala sam pobaciti jer je moja figura vrlo važna". To su idoli i oni te vode na pogrešan put i ne daju ti sreću.

Poruka ovoga Psalma je vrlo jasna: ako se nadu polaže u idole, postaje se poput njih: prazne slike s rukama koje ne dotiču, nogama koje ne hodaju, ustima koja ne mogu govoriti. Nema se ništa više za reći, postajemo nesposobni pomagati, mijenjati stvari, nesposobni za smijeh, darivanje, nesposobni ljubiti. I mi, ljudi iz Crkve, izlažemo se toj opasnosti kad postanemo "svjetovni". Treba ostati u svijetu ali se braniti od iluzija svijeta, koje predstavljaju ti idoli koje sam spomenuo.

Kao što se kaže u nastavku Psalma, treba se uzdati i staviti svoju nadu u Boga, i Bog će dati blagoslov svoj.

Ovako se kaže u Psalmu:

"Dome Izraelov, u Jahvu se uzdaj!

[...]

Dome Aronov, u Jahvu se uzdaj!

[...]

Štovatelji Jahvini, u Jahvu se uzdajte!

[...]

Jahve će se nas spomenuti i on će nas blagosloviti" (rr. 9.10.11.12). Gospodin nas se uvijek spominje, i u ružnim trenucima on nas se spominje. I to je naša nada. A nada ne razočarava. Nikada. Nikada. Idoli uvijek razočaraju: oni su uobrazilje, nisu stvarnost.

To je divna stvarnost nade: uzdajući se u Gospodina postaje se poput njega, njegov nas blagoslov preobražava u njegovu djecu, koja imaju dioništvo u njegovu životu. Nada u Boga nas uvodi, da tako kažem, u polje djelovanja njegova sjećanja, njegova spomena koji nas blagoslivlja i spašava nas. I tada se iz naših grudi može vinuti onaj "aleluja", hvala životom i istinskom Bogu, koji je za nas rođen od Marije, umro na križu i uskrsnuo u slavi. I u toga Boga stavljamo nadu, i taj Bog – koji nije idol – nikada ne razočarava. Hvala. U sklopu pozdrava na talijanskom jeziku

[...]

Sada vam moram reći nešto što ne bih htio, ali moram. Za ulazak na audijenciju postoje ulaznice na kojima na jednom, dva, tri, četiri, pet ili šest jezika piše "Ulaznica je potpuno besplatna". Za ulazak na audijenciju, bilo da se održava u dvorani ili na Trgu, ne treba ništa plaćati, to je besplatni posjet papi kako bi se razgovaralo s papom, rimskim biskupom. No doznao sam da ima preprednjaka koji naplaćuju ulaznice. Ako ti netko kaže da za odlazak na audijenciju kod pape trebaš nešto platiti, taj te hoće prevariti: i zato, i vi muškarci i vi žene, budite na oprezu! Ulaz je besplatan. Za dolazak ovdje ništa se ne plaća, jer je ovo dom sviju. I ako ti netko naplaćuje ulaz na audijenciju taj čini zlodjelo, poput kriminalca, i čini nešto što se ne smije činiti!

Crkva je pozvana ljudima pokazivati Isusa

Papin nagovor uz molitvu Andeo Gospodnji u nedjelju 15. siječnja 2017.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U središtu današnjeg Evandjela (Iv 1, 29-34) su ove riječi Ivana Krstitelja: "Evo Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta!". Te su riječi praćene pogledom i kretnjom ruke koja pokazuje njega, Isusa.

Zamislimo taj prizor. Na obali smo rijeke Jordana. Ivan krsti; okupilo se mnogo ljudi, muškaraca i žena različite dobi, koji su došli ondje, na rijeku, primiti krštenje iz ruku čovjeka koji je mnoge podsjećao na Iliju, velikog proroka koji je devet stoljeća ranije čistio Izraelce od idopoklonstva i ponovno ih privreuo pravoj vjeri u Boga saveza, Boga Abrahama, Izakova i Jakovljeva.

Ivan Krstitelj naviješta da se približilo kraljevstvo nebesko, da Mesija samo što se nije očitovao te se potrebno pripraviti, obratiti i činiti pravdu; i poče krstiti na Jordanu kako bi ljudima ponudio konkretan način pokore (usp. Mt 3, 1-6). Ti su ljudi došli pokajati se za svoje grijehove, izvršiti pokoru i krenuti iznova. On zna, Ivan zna da Mesija, Pomazanik Gospodnji je sada već blizu, a znak po kojem će ga se prepoznati bit će taj da će Duh Sveti sići na njega; on će naime donijeti pravo krštenje, krštenje u Duhu Svetom (usp. Iv 1, 33).

I taj je trenutak došao: Isus dolazi na obalu rijeke, među ljudi, grešnike – poput svih nas. To je njegov prvi javni čin, prvo što čini kad napušta kuću u Nazaretu, s trideset godina: silazi u Judeju, ide na Jordan i daje da ga Ivan krsti. Znamo što se događa – slavili smo to prošle nedjelje –: na Isusa silazi Duh Sveti u obliku goluba, a glas Očev ga proglašava Sinom Ljubljenim (usp. Mt 3, 16-17). To je znak koji je Ivan čekao. On je taj! Isus je Mesija. Ivan je zbumen, jer se očitovao na nezamisliv način: usred grešnikâ, krstio se kao i oni, štoviše, za njih. Ali Duh prosvjetljuje Ivana i daje mu shvatiti da se tako ispunjava pravednost Božja, tako se ispunja njegov naum spasenja: Isus je Mesija, Kralj Izraela, ali ne s moći ovoga svijeta, već kao Jaganjac Božji, koji na sebe uzima i oduzima grijeh svijeta.

Tako ga Ivan pokazuje narodu i svojim učenicima. Jer Ivan je imao brojne učenike, koji su ga izabrali za svog duhovnog vođu i upravo će neki od njih postati Isušovi učenici. Dobro su nam poznata njihova imena: to su Šimun, zvani Petar, njegov brat Andrija, Jakov i njegov brat Ivan. Svi su oni bili ribari; svi su bili Galilejci, poput Isusa.

Draga braćo i sestre, zašto smo se dugo zadržali na tome prizoru? Zato što je od presudnog značenja! To nije neka anegdota. To je povijesni čin! Taj prizor je presudan za našu vjeru; presudan je također za poslanje Crkve. Crkva je, u svakom vremenu, pozvana činiti ono što je činio Ivan Krstitelj, ljudima pokazivati Isusa govoreći: „Evo Jaganjca

Božjega koji odnosi grijeh svijeta!”. On je jedini Spasitelj! On je Gospodin, ponizan, među grešnicima, ali to je on, on: nije netko drugi tko dolazi u moći; ne, ne, to je on! Riječi su to koje mi svećenici ponavljamo svaki dan na misi, kad ljudima predstavljamo kruh i vino koji su se pretvorili u Tijelo i Krv Kristovu. Ta liturgijska gesta predstavlja cjelokupno poslanje Crkva, koja ne naviješta samu sebe. Jao, jao si ga Crkvi kad naviješta samu sebe; ona tada gubi kompas, ne zna kamo ide! Crkva naviješta Krista; ne donosi samu sebe, nosi Krista. Jer on i samo on spašava svoj narod i grijeha, oslobađa ga te ga vodi prema zemlji života i slobode. Neka nam Djevica Marija, Majka Jaganjca Božjega, pomogne vjerovati u njega i njega slijediti.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre, danas se slavi Svjetski dan selilaca i izbjeglica posvećen temi "Maloljetni selioci, ranjivi i bez glasa". Ta naša mala braća, napose kad nema nikog u njihovoj pratinji, izložena su mnogim opasnostima. Te su opasnosti, kažem vam, brojne! Nužno je poduzeti sve potrebne mjere kako bi se maloljetnim migrantima zajamčilo zaštitu i obranu, kao i njihovu integraciju.

Upućujem poseban pozdrav predstavnstvima različitih etničkih zajednica koja su se ovdje okupila. Dragi prijatelji, želim vam da živate mirno u mjestima koja su vam ukazala gostoprимstvo, da poštujete njihove zakone i tradicije te da – istodobno – njegujete vrijednosti svoje vlastite kulture. Susret različitih kultura u vijek predstavlja obogaćivanje za sve! Zahvaljujem Uredu Migrantes Rimske biskupije i onima koji rade s migrantima, na njihovu primanju i praćenju u njihovim teškoćama i potičem da se nastavi u tome djelovanju, spominjući se primjera sv. Francesce Saverio Cabrini, zaštitnice migranata, čija se ove godine slavi stota obljetnica smrti. Ta hrabra redovnica posvetila je svoj život nošenju Kristove ljubavi onima koji su bili daleko od domovine i obitelji. Njezino nam svjedočanstvo pomaže brinuti se za brata stranca, u kojem je prisutan Isus, često napačen, odbačen i ponižen. Koliko puta je Gospodin u Bibliji od nas tražio da prihvativimo migrante i strance, podsjećajući nas da smo i mi stranci!

Srdačno pozdravljam sve vas, dragi vjernici iz različitih župa Italije i drugih zemalja, kao i članove udruženja i raznih skupina, na poseban način, učenike Instituta Meléndez Valdés de Villafranca de los Barros iz Španjolske.

Svima želim ugodnu nedjelju i dobar tek. I, molim vas, ne zaboravite moliti za mene. Hvala!